

Извештај о самовредновању Универзитета у Београду
за период 2021-2023. године

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности.

а) Опис стања, анализа и процена стратегије обезбеђења квалитета

Правни оквир Универзитета у области обезбеђења квалитета чине пре свега стратешки документи и то: Политика квалитета (**Прилог 1.1**) и Стратегија обезбеђења квалитета (**Прилог 1.2**), али и Правилник о стандардима и поступцима обезбеђивања квалитета (**Прилог 1.3**)

Стратегија обезбеђивања квалитета је јавни, стратешки и развојни документ у области успостављања, праћења и унапређења система квалитета на Универзитету у Београду (у даљем тексту Универзитет), факултетима, институтима и другим организационим јединицама у његовом саставу, док Политика квалитета представља основу за успостављање, проверу и унапређење свих процеса рада на Универзитету, а у циљу остваривања основне делатности која проистиче из националне стратегије образовања, националних прописа и принципа болоњске декларације.

На основу усвојене Политике квалитета, Стратегије обезбеђења квалитета и Правилника о стандардима и поступцима обезбеђивања квалитета, у јануару 2020. године усвојен је Акциони план за примену стратегије обезбеђивања квалитета (**Прилог 1.4**) који предвиђа конкретне активности носилаца овлашћења (ректора, надлежних проректора, генералног секретара, Одбора за обезбеђење и унапређење квалитета, као и Стручне службе Ректората), које имају за циљ обезбеђивање квалитета у следећим областима: студијски програми, наставни процес, наставници и сарадници, студенти, наставна литература, научноистраживачки и стручни рад, сарадња, простор и опрема, ненаставна подршка, финансирање, управљање. Усвојени Акционим планом су до сада иновирани Правилник о студентском вредновању педагошког рада наставника и сарадника, Правилника о организацији и систематизацији послова, док се у наредном периоду очекује иновирање Правилника о оцењивању.

Универзитет је образовао и посебно стално тело за праћење и контролу квалитета целокупног високог образовања на Универзитету – Одбор за обезбеђење и унапређење квалитета (Одбор). Надлежност Одбора дефинисана је Статутом.

Канцеларија за обезбеђење квалитета је организациона јединица Универзитета основана ради праћења, контроле и унапређења квалитета на Универзитету и факултетима у његовом саставу. Канцеларија, заједно са Одбором чини јединствен институционални систем обезбеђења квалитета високог образовања на Универзитету. Канцеларија активно учествује и у раду Европске универзитетске алијансе Circle U., чији је Универзитет у Београду члан од 2020. године, кроз креирање заједничких оквира и критеријума за осигурање квалитета у свим заједничким активностима универзитета чланица алијансе.

Прегледом свих наведених докумената, утврђено је да су сви ставови везани за квалитет, стандарди/области, мере и субјекти обезбеђивања квалитета добро и логично одређени. Овакав приступ обезбеђења квалитета у функцији је развоја свих процеса рада на Универзитету, а у циљу остваривања основне делатности самосталне високошколске установе која проистиче из релевантних закона и националне стратегије образовања и свих других стратегија које је Универзитет усвојио са циљем потпунијег и бржег уклапања у Европски простор високог образовања и истраживања. У том смислу, Универзитет је усвојио следеће документе:

- [Стратегија развоја доживотног учења](#)
- [Стратегија мобилности Универзитета у Београду](#)
- [Стратешке вредности и развојни циљеви Универзитета у Београду](#)
- [Стратегија интернационализације Универзитета у Београду](#)
- [Стратегија развоја ЕРАЗМУС програма Универзитета у Београду](#)
- [Платформа за отворену науку Универзитета у Београду](#)
- [Смернице Универзитета у Београду за управљање интелектуалном својном и трансфером знања и технологија](#)

Факултети су, на основу докумената Универзитета припремили своје, прилагођене, варијанте стратегија и правилника, или су у потпуности преузели универзитетска документа.

б) SWOT анализа

Елементи анализе		
Опредељење Универзитета за унапређење квалитета и изградњу организационе културе квалитета	S	Усвојен је Акциони план за примену стратегије обезбеђења квалитета
	W	Ограничени кадровски и временски ресурси за свеобухватно праћење квалитета
	O	Развој дигиталних алата за евалуацију, праћење, извештавање и анализу података
	T	Ризик формализма ако се култура квалитета не развија унутрашње, већ се процедуре испуњавају само ради акредитације
Мере за обезбеђење квалитета	S	Јасно дефинисане мере и процедуре (самоевалуација, интерне евалуације, акредитација, екстерне провере)

	W	Недовољна употреба резултата евалуација за системске промене
	O	Усклађивање са ESG 2024 стандардима и новим европским инструментима за квалитет
	T	Недовољна ангажованост за спровођење мера обезбеђења квалитета
Субјекти обезбеђења квалитета и њихова права и обавезе у том поступку	S	Правилна расподела субјеката и њихових одговорности у оквиру обезбеђивања квалитета
	W	Недовољна повезаност између субјеката укључених у процес обезбеђивања квалитета
	O	Увођење принципа рада како би се обезбедила заједничка укљученост свих субјеката у анализи резултата
	T	Ограничен број надлежних задужених за праћење активности субјеката обезбеђивања квалитета
Области обезбеђења квалитета	S	Дефинисане области обезбеђивања квалитета, посебна пажња се посвећује контроли наставног процеса
	W	Не посвећује се једнака пажња ка свим областима обезбеђења квалитета
	O	Одмеренија усмереност ка свим областима обезбеђења квалитета
	T	Отпор механизмима контроле
Повезаност образовне, научноистраживачке и стручне делатности	S	Интегрисани приступ настави и истраживању, што омогућава да се најновија научна сазнања пренесу у наставни процес
	W	Ограничени финансијски и кадровски ресурси за развој истраживања и стручне праксе

	О	Могућност увођења интердисциплинарних студијских програма који природно интегришу наставу, науку и струку
	Т	Недовољно финансирање научних истраживања на националном нивоу

в) Реализовани предлози мера и активности за унапређење из претходног трогодишњег самовредновања

- Велики број запослених је пролазио кроз различите обуке које су допринеле промовисању културе квалитета на универзитету.
- Анализа и праћење акционих планова се врше кроз неколико различитих процеса (ФУК, ИСО стандарди, интерне провере)
- Базе података су значајно унапређење кроз коришћење електронских сервиса којима универзитет располаже.

ц) Предлог мера и активности за унапређење стратегије обезбеђења квалитета

- Унапредити стратегију и пратеће документе тако да буду у складу са најновијим тенденцијама из области квалитета у европском простору високог образовања.

д) Показатељи и прилози за стандард 1:¹

Прилог 1.1 Политика квалитета Универзитета у Београду

Прилог 1.2 Стратегија обезбеђивања квалитета - ревидиран

Прилог 1.3 Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђивање квалитета

Прилог 1.4 Акциони план за примену Стратегије обезбеђивања квалитета Универзитета у Београду

¹ Прилози и табеле су доступни на вебстраници [Prilozi i tabele za samovrednovanje 2024](#)

Стандард 2: Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета

Високошколска установа утврђује начин (стандарде) и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

а) Опис стања, анализа и процена стандарда и поступака за обезбеђење квалитета

Обезбеђивање квалитета на Универзитету део је националног система за обезбеђење квалитета и предуслов за препознатљивост Универзитета, упоредивост диплома, квалификација и компетенција у оквиру јединственог европског простора високог образовања. Кровни универзитетски прописи у области обезбеђења квалитета су Политика квалитета (**Прилог 1.1**), Стратегија обезбеђења квалитета (**Прилог 1.2**) и Правилник о стандардима и поступцима обезбеђивања квалитета (**Прилог 1.3**).

Правилником је дефинисана улога, одговорност, ближа надлежност и начин рада органа, стручних и саветодавних тела Универзитета у области управљања системом квалитета на Универзитету, факултетима, институтима и другим организационим јединицама у његовом саставу и утврђени су стандарди и поступци за праћење, унапређење и развој квалитета у свим областима у којима се врши обезбеђивање квалитета на Универзитету у складу са Стратегијом обезбеђивања квалитета. Такође, предвиђени су и основни показатељи (индикатори) квалитета по областима обезбеђења квалитета. Суштински, уједначен приступ пословима и активностима праћења и унапређења квалитета по свим стандардима/областима, динамика, као и коришћење истог алата за статистичку обраду података, анализу различитих података и њихово поређење чини једноставнијом. Такође, наведено представља значајан сегмент функционалне интеграције Универзитета.

Квалитет свих пословних процеса на Универзитету у Београду додатно је осигуран и кроз функционисање Интегрисаног система Менаџмента, који је успостављен 2016. године. Ефикасност и имплементираност овог система се потврђује кроз годишње надзорне провере за сва три стандарда које Универзитет тренутно поседује. Током трогодишњег периода 2021-2023 успешно су на годишњем нивоу спроведене надзорне и ресертификационе провере Система менаџмента сигурношћу информацијама (ISMS) према захтевима стандарда ISO/IEC 27001:2022, Система менаџмента квалитетом (QMS) према захтевима стандарда ISO 9001:2015 као и ресертификациона провера ISO 21001:2018 који се односи на систем менаџмента за образовне организације (EOMS).

Документација ИМС је доступна свим запосленима путем интранета, док је осталим заинтересованим странама и студентима, путем интернет странице Факултета, омогућен приступ свим документима из области квалитета али и другим правним актима Универзитета.

У складу са Правилником (**Прилог 2.1**), предвиђено је да Канцеларија за обезбеђење квалитета и Одбор за обезбеђење и унапређење квалитета (Одбор) заједно чине јединствен институционални систем обезбеђења квалитета високог образовања на Универзитету. Надлежност Одбора дефинисана је Статутом.

Канцеларија за обезбеђење квалитета је организациона јединица Универзитета основана ради праћења, контроле и унапређења квалитета на Универзитету и факултетима у његовом саставу. У оквиру својих надлежности Канцеларија израђује нормативне и друге акте из области обезбеђења квалитета, пружа саветодавну подршку органима Универзитета и факултета у организацији и спровођењу самовредновања и припреме за акредитацију. Послови које обавља Канцеларија ближе су одређење Правилником о систематизацији и организацији послова на Универзитету у Београду (**Прилог 2.4 - Извод из Правилника**).

Кроз годишње извештаје о раду могу се видети делатности Канцеларије у претходној години (**Прилог 2.3**). Извештај се припрема у складу са Правилником о изради извештаја о раду стручне службе, центара, органа и стручних тела Универзитета у Београду (**Прилог 2.5**). Правилник је неопходно унапредити како би се омогућило континуирано праћење активности конкретне организационе јединице, и како би извештај о раду био детаљнији и упоредив са акционим планом.

6) SWOT анализа

Елементи анализе		
Стандарди за унапређење квалитета установе	S	Кроз интегрисан систем менаџмента су јасно дефинисане процедуре за реализацију свих пословних процеса
	W	Недовољна практична примена – стандарди понекад остају на формалном нивоу
	O	Увођење нових ИСО стандарда кроз проширење сертификације на додатне области
	T	Недостатак финансијских ресурса
Стандарди за унапређење квалитета студијских програма	S	Студијски програми усклађени са стандардима за акредитацију
	W	Недовољно повезивање исхода учења са методама провере знања
	O	Развој нових, интердисциплинарних или дуалних студијских програма

	T	Брзе промене у привреди и технологији, које могу учинити неке студијске програме застарелим
Поступци обезбеђења квалитета	S	Спровођење поступака обезбеђења квалитета (студентске евалуације, екстерне провере ИСО стандарда)
	W	Слаба мотивисаност запослених да доприносе активностима обезбеђења квалитета, услед преоптерећености редовним пословима
	O	Боље користити податке из евалуација за унапређење квалитета установе
	T	Промене руководства мењају и однос према култури квалитета установе

д) Показатељи и прилози за стандард 2:

Прилог 2.1 Правилник о стандардима и поступцима за обезбеђивање квалитета

Прилог 2.2 План Рада Одбора за обезбеђење и унапређење квалитета

Прилог 2.3 Канцеларија за обезбеђење квалитета - Извештај о раду за 2023. годину

Прилог 2.4 Извод из Правилника о организацији и систематизацији послова у стручној служби и центрима Универзитета у Београду

Прилог 2.5 Правилник о изради извештаја о раду стручне службе, центара, органа и стручних тела Универзитета у Београду

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета .

а) Опис стања, анализа и процена система обезбеђења квалитета

Универзитет у Београду је својим Статутом, у складу са Законом о високом образовању, поставио организациони систем руковођења, управљања и појединачних надлежности. У оквиру дефинисаних надлежности, обухваћене су и оне које се односе на обезбеђење (успостављање, праћење и унапређење) квалитет рада Универзитета у свим сегментима његове делатности.

Универзитет је образовао и посебно стално тело за праћење и контролу квалитета целокупног високог образовања на Универзитету – Одбор за обезбеђење и унапређење квалитета (Одбор). Надлежност Одбора дефинисана је Статутом (**Прилог 3.1**). У претходном периоду Одбор је имао значајну улогу у иновирању Правилника о студентском вредновању педагошког рада наставника и сарадника (**Прилог 3.4**), док се у наредном периоду очекује рад на унапређењу Правилника о оцењивању.

Канцеларија за обезбеђење квалитета (Канцеларија) је организациона јединица Универзитета која представља наследника Центра за обезбеђење квалитета, основана је ради праћења, контроле и унапређења квалитета на Универзитету и факултетима у његовом саставу. Канцеларија и Одбор чине јединствен институционални систем обезбеђења квалитета високог образовања на Универзитету. У оквиру својих надлежности Канцеларија израђује нормативне и друге акте из области обезбеђења квалитета, пружа саветодавну подршку органима Универзитета и факултета у организацији и спровођењу самовредновања и припреме за акредитацију. Поред тога, Канцеларија је одговорна за праћење и имплементацију Интегрисаног система менаџмента.

Најважнија улога Одбора и Канцеларије је да кроз примену Акционог плана и досадашњег искуства Универзитета у целини (Канцеларије, Одбора, и одговарајућих тела факултета) успостави систем прикупљања релевантних података и њихово анализирање, које за циљ има праћење и реаговање у области обезбеђења и унапређења квалитета.

Један од најчешћих начина за добијање података је анкетирање студената (активних и свршених), наставника, послодаваца и ненаставног особља. Факултети и Универзитет су и до сада за потребе самовредновања и акредитације у оквиру претходна два циклуса (али и раније за потребе процене свог рада) редовно спроводили одговарајуће анкетирање. У оквиру поступка самовредновања Канцеларија је извршила анализирање података прикупљених на основу следећих упитника:

- Упитник за оцену рада органа управљања и стручне службе за активне студенте мастер академских и докторских академских Студија при универзитету;
- Упитник о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама својих запослених – свршених студената Студија при Универзитету;

- Упитник за евалуацију студијских програма мастер академских Студија при Универзитету коју су попуњавали свршени студенти;
- Упитник за евалуацију студијских програма докторских академских Студија при Универзитету коју су попуњавали свршени студенти;
- Анкета о вредновању педагошког рада наставника Студија при Универзитету коју су попуњавали активни студенти;

Списак свих спроведених анкета дат је у **Прилогу 3.2**, а њихов садржај приказан је у **Прилогу 3.5**. Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера дат је у **Прилогу 3.4**.

Постоје тешкоће у редовном и правовременом прикупљању података потребних за сагледавање стања у области квалитета, нарочито када су у питању подаци које прикупља Универзитет за све факултете у свом саставу и остале организационе јединице: нпр. детаљни подаци о акредитованим студијским програмима, спискови наставника, сарадника и ненаставних радника, подаци о студентима (упис по конкурс, редовност студирања, пролазност на испитима, подаци о дипломираним студентима), подаци о пројектима које реализује установа, подаци о публикацијама и другим врстама резултата научног, уметничког и стручног рада и сл. Проблеми се често срећу и у традиционалној расподели послова у службама у Ректорату, некоришћењем или недовољној прилагођености информационог система и сл.

Треба истаћи и да обим послова и надлежности Канцеларије превазилазе тренутни број запослених. Посебно је потребно имати у виду испуњење обавеза које Канцеларија има у пружању стручне и саветодавне подршке органима Универзитета и факултетима у области квалитета. Зато руководство Универзитета треба да нађе могућност и повећа број стручних сарадника запослених у овом Центру. Потребно је снажити инфраструктуру Универзитета, како у погледу људских ресурса, тако и информационих система.

На крају треба споменути и праксу обезбеђења квалитета на факултетима у саставу Универзитета. Статутима факултета је дефинисан начин и организациона форма кроз коју се успоставља, обезбеђује, прати и унапређује квалитет у различитим областима. Факултети имају именоване комисије за обезбеђење квалитета, а неки имају и продекане за квалитет. Већина факултета има именована радна тела/комисије која се баве наставним питањима из области студијских програма првог, другог и трећег степена. Ове комисије припремају одређене предлоге које коначно усваја наставно-научно веће, као стручни орган. Такође, факултети имају комисије/радне групе, као стална тела или се она формирају по потреби, које се баве припремом документације за акредитацију (националну, међународну) установе и студијских програма.

6) SWOT анализа

Елементи анализе		
------------------	--	--

Постојање и надлежности посебног тела за унапређење квалитета	S	На Универзитету постоји посебно стално тело за праћење и контролу квалитета целокупног високог образовања на Универзитету
	W	Недовољна препознатост улоге одбора у систему Универзитетских органа
	O	Прецизније утврђене надлежности посебног тела
	T	Одбор није довољно активан
Надлежности органа управљања у систему обезбеђења квалитета	S	Јасно дефинисане процедуре кроз које се спроводе процеси везани за квалитет
	W	Неуједначено разумевање значаја квалитета међу члановима органа управљања.
	O	Јачање улоге органа управљања у стратшком развоју културе квалитета
	T	Појединци су усмерени на своје интересе
Надлежности органа пословођења	S	Универзитет и факултети у његовом саставу увек поштују одредбе Закона
	W	Недостатак контроле у реализацији одлука
	O	Веће коришћење информационих система
	T	Недостатак систематског планирања
Надлежности стручних органа	S	Јасна овлашћења по статуту
	W	Недовољна транспарентност реализације одлука
	O	Унапређење организације рада
	T	Недовољна заинтересованост појединаца за учешће у стручним органима

Надлежности наставника и сарадника	S	Статутима факултета дефинисане су одговорности наставника и сарадника процесу обезбеђивање квалитета у различитим областима
	W	Недовољна укљученост наставника и сарадника у процесе обезбеђивања квалитета
	O	Успостављање одговарајуће хијерархије у спровођењу активности обезбеђивања квалитета
	T	Недовољна заинтересованост наставника и сарадника за културу квалитета
Надлежности студената	S	У складу са одредбама Закона обезбеђено је учешће и дефинисане су надлежности студената у процесима обезбеђивања квалитета (Представници студената у органима управљања)
	W	Недовољна организованост студената да преко својих представника допринесу обезбеђењу квалитета
	O	Обезбедити бољу организованост и већу транспарентност рада Студентског парламента
	T	Недовољно уважавање студентских предлога и њиховог залагања
Организација и функционисање система обезбеђења квалитета	S	Статутом Универзитета дефинисани су организациони системи руковођења и надлежности субјеката у систему обезбеђења квалитета
	W	Систем не обезбеђује правовремено прикупљање потребних података за процену стања у области квалитета
	O	Успоставити систем за брзо реаговање на промене у систему квалитета

	T	Није препознат довољан интерес код свих запослених за успостављање и функционисање оваквог система
--	---	--

в) Реализовани предлози мера и активности за унапређење из претходног трогодишњег самовредновања

- Кроз систем ФУК и ИСО стандарде су дефинисане све процедуре за проверу система квалитета
- Корективне мере се дефинишу сваке године кроз интерне провере и екстерне евалуације

ц) Предлог мера и активности за унапређење система обезбеђења квалитета

- Наставак активности на промовисању политике квалитета на Универзитету
- Успоставити бољу сарадњу са телима за праћење квалитета у европском образовном простору

д) Показатељи и прилози за стандард 3:

Прилог 3.1 Извод из статута Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду“)

Прилог 3.2 Списак свих спроведених анкета

Прилог 3.3 Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера

Прилог 3.4 Правилник о вредновању педагошког рада наставника и сарадника на Универзитету у Београду

Прилог 3.5 Садржај свих спроведених анкета

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих организација из окружења

а) Опис стања, анализа и процена квалитета студијског програма

На Универзитету у Београду су укупно акредитована 402 студијска програма, од чега је за школску 2022/2023. годину планирано да се упис реализује на 365 студијских програма и то: основне академске и интегрисане академске студије – 91, мастер академске студије – 160, специјалистичке академске студије – 21, докторске академске студије – 82, основне струковне студије – 2, мастер струковне студије – 6 и специјалистичке струковне студије – 3 студијских програма.

Укупно, на све врсте и степене студија Универзитета за школску 2022/2023. годину, према достављеним предлозима факултета и Већа за студије при Универзитету, планирано је за упис 25.760 студената од чега: основне академске и интегрисане академске студије – 15193, мастер академске студије – 9743, специјалистичке академске студије – 655, докторске академске студије – 1755; основне струковне - 70; специјалистичке струковне - 125.

Информације о студијским програмима који се реализују на факултетима и при Универзитету су доступне и кроз [обједињени каталог студијских програма на свим факултетима Универзитета у Београду](#). Каталог је доступан на српском и енглеском језику.

Резултате које су кандидати постигли приликом уписа приказани су у [Извештају Универзитетске комисије за упис студената у прву годину студијских програма основних академских, интегрисаних академских и основних струковних студија у школској 2022/2023. години](#).

Као и у претходном периоду, факултети у саставу Универзитета нису у довољној мери користили могућност да заједнички реализују студијске програме, што би могло да резултира увођењу иновативнијих, савременијих, мултидисциплинарних програма. Реализовано је 8 заједничких студијских програма између чланица универзитета или са другим домаћим универзитетима у периоду од 2021. до 2024. године. Додатна четири студијска програма су реализована са страним партнерима, у истом периоду.

У 2023. години на Студијама при Универзитету је акредитовано укупно девет студијских програма мастер академских студија, као и пет студијских програма докторских академских студија. Развој технологије и потреба тржишта за новим занимањима и широким спектром компетенција посебно подстичу развој интердисциплинарних студијских програма. Тако, чак седам студијских програма мастер академских студија су акредитовани као ИМТ студије, док су сви студијски програми докторских академских студија акредитовани као ИМТ.

Као што је и приликом спровођења претходног процеса самовредновања констатовано, препреку акредитовању нових, за студенте и тржиште рада атрактивних студијских програма, представљају и високе накнаде за акредитацију, те се факултети опредељују да, уместо доношења новог студијског програма, само изврше измене постојећег (кроз увођење модула или минималне измене постојећег курикулума). Такође, честе су и измене студијских програма које као исход имају стицање новог стручног, академског или научног назива, из којих произилазе предлози измена и допуна Правилника о Листи стручних, академских и научних назива. Наведено представља механизам привлачења студената атрактивним и уско специјализованим називима који могу стећи завршетком конкретног студијског програма. Ово значи да стручни органи Универзитета, Већа групација и Сенат више пута у току периода важења акредитације, а не само кроз припрему за следећи циклус акредитације, имају увид у студијске програме који се реализују на факултетима.

Универзитети и факултети и даље не добијају директно повратне информације о усвојеним/одбијеним изменама и допунама Правилника о Листи стручних, академских и научних назива и Правилника о научним, уметничким, односно стручним областима у оквиру образовно-научних, односно образовно-уметничких поља од Националног савета за високо образовање, али су у могућности да ове измене прате на порталима који располажу ажурираном базом свих правних прописа.

Усвајање студијског програма од стране Сената представља једну од значајних интегративних функција Универзитета. Процедура доношења студијског програма дефинисана је актима самосталне високошколске установе и то [Правилником о доношењу студијског програма](#). Тренутно је у припреми доношење новог Правилника и то имплементирањем одредаба које се тичу укидања студијског програма, у складу са чланом 55 Закона о високом образовању. Уочено је и да се као исход може јавити неусклађеност са захтевима и стандардима које прописује НАТ (актуелне универзитетске и факултетске процедуре не омогућавају довољно адекватну и правовремену проверу и контролу квалитета и усклађености). Стога, планира се укључивање Одбора за обезбеђење и унапређење квалитета, као и Канцеларије за обезбеђење квалитета у поступак доношења студијских програма, а преко факултетских комисија за обезбеђење и унапређење квалитета. Модалитети укључивања биће накнадно утврђени.

Универзитет има дефинисане процедуре за праћење и анализу реализације студијског програма и успеха студената које спроводе одговарајуће комисије за праћење и унапређење наставе, односно комисије и/или центри за обезбеђење и унапређење квалитета на факултетима. У рад ових тела редовно су укључени и студенти, који понекад исказују незадовољство у погледу начина рада, степена транспарентности активности и донетих закључака, као и динамике у отклањању уочених недостатака. С друге стране, примећује се да студенти не исказују увек довољан степен заинтересованости за активно и континуирано учешће у раду тела у којима имају своје представнике. Овом запажању биће посвећено више пажње у будућности и то кроз едукацију студентских представника и подизању свести о значају њиховог већег ангажовања.

Иако је од спровођења болоњске реформе у високом образовању протекло извесно време, на појединим студијским програмима и даље се постављају питања усклађености Европског система преноса бодова (ECTS) са обимом наставних програма, структуром појединачних предмета и стварним оптерећењем студената. Студенти, наставници и комисије за акредитацију и проверу квалитета наставиће заједно рад на изналажењу адекватних решења која ће довести до подизања квалитета студијских програма, а тиме и високог образовања у целини.

Универзитет и факултети у његовом саставу континуирано прате реализацију студијских програма путем анкета, по унапред утврђеној динамици, у зависности од области која се прати. Такође, факултети достављају релативно редовно податке (преко Информационог система Универзитета) о реализацији конкурса и уписима на студијске програме и школске године, податке о оствареном успеху исказаном кроз ЕСПБ бодове, податке о пролазности студената по предметима у оквиру школске године, резултате анкете о студентском вредновању педагошког рада наставника и сл.

Универзитет је у оквиру редовне самоевалуације квалитета студијских програма мастер академских студија, докторских академских студија и Студија при Универзитету анкетирао свршене студенте. Анализа спроведених упитника (**Прилог 4.1**) показала је да је већина испитаника у великој мери задовољна квалитетом студијског програма који су похађали, као и да сматрају да су предмети адекватно осмишљени. С друге стране, део испитаника изразио је резерве у погледу степена у којем их програм директно оспособљава за практичну примену стечених знања и вештина.

Као што је наведено и у претходном извештају, овај вид анкетирања потребно је додатно разрадити и утврдити његову процедуру, водећи притом рачуна о Закону о заштити података о личности. Како би резултати ових анкета били валидни и употребљиви потребне су почетне, референтне вредности, односно праћење квалитета одређеног студијског програма кроз анкетирање послодаваца, уколико се претходно утврди да ли је и на ком радном месту био запослен одређени студент, како би се потом утврдило да ли је и колико завршетак студија утицао на његово запослење. Све наведено захтева потпуно нов приступ у прикупљању података и њиховој анализи.

И даље се може сматрати недостатком недовољно познавање тржишта рада и запошљавање кадрова по завршетку студијских програма. Чини се да и даље не постоји добра повезаност и условљеност уписних квота са брзином запошљавања и потребама тржишта рада. Повољним се могу сматрати примери одређених факултета који су у сарадњи са већим привредним субјектима и јавним предузећима модификовали и ускладили студијске програме са њиховим потребама, односно склопили уговоре о додели стипендија и запошљавању по завршеном студијском програму (нпр. Рударско-геолошки факултет и Електротехнички факултет), али овакви примери су и даље ретки.

Универзитет улаже напоре у унапређење квалитета студијских програма и кроз деловање [Центра за развој каријере и саветовање студената](#) и то кроз праћење каријера бивших студената, али и истраживања потреба, мотивације, ставова и искустава студената и

послодаваца. Циљ оваких истраживања је упоређивање и извођење закључака за унапређење организације и реализације студијских програма.

6) SWOT анализа

Елементи анализе		
Циљеви студијских програма и њихова усклађеност са исходима учења	S	Јасна дефинисаност студијских програма
	W	Неусклађеност циљева студијских програма и потреба тржишта
	O	Редовно и систематско проверавање исхода и циљева студијских програма
	T	Инертност стручних и професионалних институција
Методе наставе оријентисане ка исходу учења	S	Јасна дефинисаност методе наставе
	W	Недовољна примена савремених наставних метода
	O	Континуирано усавршавање наставног кадра
	T	Финансијско ограничавање од стране државних институција
Систем оцењивања заснован на мерењу исхода учења	S	Јасно дефинисан систем оцењивања
	W	Систем оцењивања није једнообразан
	O	Адекватан начин стицања очекиваних компетенција
	T	Систем оцењивања се често поставља формалистички, путем регулаторних механизма, без довољног уважавања специфичности појединачних студијских програма и образовних циљева
Усаглашеност ЕСПБ оптерећења са активностима учења потребним за достизање очекиваних исхода учења	S	Редовно се врши анализа ЕСПБ оптерећења
	W	Неадекватна расподела ЕСПБ поена према наставним предметима
	O	Усаглашавање ЕСПБ са активностима учења/Систем контроле капацитета у реализацији путем евалуације наставе

	T	Студентска евалуација нема довољног утицаја на усаглашеност ЕСПБ
Међусобна усаглашеност исхода учења и очекиваних компетенција базираних на дескрипторима квалификација одређеног циклуса образовања	S	Дефинисане су очекиване компетенције и исходи учења на нивоу студијских програма
	W	Стечена звања често не одговарају очекиваним компетенцијама
	O	Увођење обавезе исхода учења по јединственој методологији
	T	Непрепознатост стечених компетенција на тржишту рада
Поступци праћења квалитета студијских програма	S	Поступци праћења су јасно дефинисани и редовно се спроводе
	W	Код појединих наставника присутан је отпор према процедурама којима се процењује квалитет њиховог рада
	O	Побољшавање квалитета у складу са резултатима
	T	Праћење квалитета се посматра као формалност
Повратне информације из праксе о свршеним студентима и њиховим компетенцијама	S	Успостављени механизми каријерног вођења студената
	W	Не постоји континуитет у праћењу информација
	O	Интензивнија сарадња са тржиштем рада
	T	Недовољна комуникација између професионалних и образовних институција
Континуално осавремењивање студијских програма	S	Рад Одбора за обезбеђење и унапређење квалитета и Канцеларије за обезбеђење квалитета
	W	Структурне измене студијских програма спроводе се споро и неадекватно у односу на динамику промена у области образовања и потребе тржишта рада
	O	Праћење трендова студијских програма водећих универзитета
	T	Финансијско ограничавање од стране државних институција

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета студијског програма

- Потребно је наставити са процесом уједначавања процедура и начина поступања код доношења студијског програма, акредитације, као и измена студијског програма у обиму који не захтева акредитацију.
- Дефинисати обавезу и начин континуираног усаглашавања студијског програма са новим научним и стручним сазнањима и доктринама, али и са резултатима сопствене анализе реализације и квалитета студијског програма, као и успешности студирања.
- Неопходно је остварити бољу сарадњу са тржиштем рада и послодавцима ради прикупљања повратних информација о квалитету кадрова који се школују, њиховој усклађености са потребама послодаваца, као и праћења запошљавања дипломираних студената.
- Дефинисати циљеве и исходе студијских програма у складу са прихваћеним оквирима квалификације за сваки степен образовања.
- Потребно је даље развијати међуфакултетске, међууниверзитетске и нарочито међународне контакте са високошколским установама у циљу одабира стратешких партнера за развој заједничких студијских програма, нарочито у оквиру другог и трећег степена образовања.
- Урадити анализу потреба за развојем студијских програма на даљину, као и студијских програма који се изводе на страним језицима.
- У наредном периоду неопходно је ојачати активности Центра за развој каријере и саветовање студената.

д) Показатељи и прилози за стандард 4:

Прилог 4.1 Анализа упитника за евалуацију студијских програма мастер и докторских академских Студија при Универзитету коју су попуњавали свршени студенти

Прилог 4.2 Анализа упитника о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама својих запослених - свршених студената Студија при Универзитету

Табела 4.1 Листа свих студијских програма који су акредитовани на Универзитету у Београду - Студије при универзитету

Табела 4.2 Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне 3 школске године у оквиру акредитованих студијских програма

Табела 4.3 Просечно трајање студија у претходне 3 школске године

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу

а) Опис стања, анализа и процена квалитета наставног процеса

Након пандемије вируса *COVID-19*, која је приморала све факултете да пређу на одржавање наставе на даљину, успешно је спроведен повратак на традиционално одржавање наставе и редовну комуникацију са студентима на свим нивоима студија.

Неопходан предуслов за спровођење наставног процеса је благовремено усвојен план извођења наставе и испитних рокова. Факултети, на седници наставно-научног већа, усвајају календар наставе на почетку школске године, за јесењи семестар или целу годину. Календар наставе обухвата информације о радним данима, празницима и нерадним данима, колоквијумским недељама и планираном времену одржавања испитних рокова. (Прилог 5.2).

Други документ, значајан за реализацију наставног процеса, јесте план и распоред одржавања наставе (теоријске, практичне, семинара) по данима, недељама, месецима. Овај документ садржи и податке о простору у коме се поједине активности одвијају.

Трећи важан документ представља распоред студената по групама, израђен најчешће за потребе практичне наставе. Сва три документа, углавном, су доступна на званичним интернет страницама факултета. Документи су усклађени са просторним и организационим могућностима факултета, као и са потребама студената. Факултети воде рачуна да распоред омогући студентима да буду присутни и на теоријској и на практичној настави. Индивидуални распореди за студенте, када је то потребно, праве се у сарадњи са продеканима.

Теоријска настава. На факултетима у саставу Универзитета теоријска настава на свим степенима студија одвијала се редовно, у терминима који су утврђени распоредом наставе. На званичним интернет страницама факултета доступни су били утврђени планови наставе, као и распоред консултација. Наставници и сарадници били су доступни студентима и преко електронске поште и одговарајућих платформи. На једном броју факултета шефови катедри били су у обавези да подносе деканима извештаје о начинима извођења наставе.

Лабораторијске и експерименталне вежбе организовани су такође редовно. Факултети су, након окончања ванредног стања успели да надокнаде и вежбе и предавања, као и да одрже све планиране испитне рокове. Позитивни ефекти исказани су кроз убрзану дигитализацију као начина комуникације и рада студената, наставног и ненаставног особља.

Колоквијуми. На свим факултетима редовно су одржавани и колоквијуми, у складу са спецификацијом предмета.

Припрема пријемних испита. Неки од факултета организовали су и бесплатну *online* наставу у сврху припреме полагања пријемног испита.

Закључци о редовном одржавању наставе, поштовању усвојеног календара и поштовању наставних обавеза, у већини случајева, су саставни део годишњих извештаја о раду који се усвајају на крају године.

За поједине факултете, као специфичан проблем јавља се недостатак адекватног простора за реализацију теоријске наставе за мање групе студената, у складу са захтевима стандарда акредитације. Са друге стране, управо рад у малим групама омогућава подстицање креативности студената и интерактивности на предавањима. Свакако је и даље велики број студената недовољно припремљен и заинтересован за овај вид наставе. Такође, свест студената о неопходности и значају редовног похађања наставе није довољно развијена.

Пракса, као сегмент наставног процеса боље је дефинисана и организована, пре свега кроз дефинисање предуслова за одабир и формално именовање наставних база и ментора за координацију стручних пракси. Већина факултета сарађује са бројним установама и компанијама из свог професионалног и стручног окружења, што омогућава организовање практичног рада али и обављање стручних пракси.

Усвајањем новог правилника о студентском вредновању педагошког рада наставника и сарадника, сви студенти Студија при универзитету су у обавези да оцене квалитет наставног процеса кроз иновирани упитник. Анкете се задају два пута годишње, након завршених семестара, а пре почетка првог испитног рока. Обједињени резултати за све три године се налазе у **Прилогу 5.1**.

Универзитетски Центар за развој каријере и саветовање студената пружа подршку студентима и дипломцима у развоју знања и вештина које ће им бити од значаја при запошљавању или даљем образовању и повезује академску и пословну заједницу. Тако, Центар нуди бројне програме стручних пракси у сарадњи са органима јавне власти, али и познатим приватним компанијама.

Студентима је потребан развој практичних вештина и способности ради њихове боље припреме за тржиште рада које се убрзано мења. Центар је на располагању студентима како би им помогао да развију вештине и стекну сазнања од значаја за рад и запошљавање, да стекну радно искуство током студија и упознају се са пословним светом и његовим правилима, али и да науче да конструктивно размишљају о датим могућностима. Центар промовише студенте и дипломце Универзитета као будуће експерте у различитим областима рада и Универзитет у Београду као водећу институцију за високо образовање у региону.

Универзитет је потписао споразум и са Националном алијансом за локални економски развој (НАЛЕД), чиме је постао њен почасни члан. Овим је отворена могућност за успостављање брзе стручних пракси која ће омогућити студентима да стекну прва

пословна искуства у више од 300 мултинационалних и домаћих компанија, локалних самоуправа и организација цивилног друштва које НАЛЕД окупља у чланству и на тај начин повећају своје шансе да се запосле у струци.

Универзитет и факултети систематски прате и оцењују квалитет наставе на појединачним предметима и студијским програмима у целини, предузимају корективне мере за унапређење наставног процеса кроз активност комисија за праћење и унапређење квалитета наставе. Заједно са представницима студената, комисије прикупљају податке и анализирају успешност студената и наставног процеса, те врше корекције и измене појединих предмета (однос предиспитних и испитних обавеза, измена литературе, начин извођења провере знања и сл.) и студијских програма. Такође, Одбор за обезбеђење и унапређење квалитета и Канцеларија за обезбеђење квалитета Универзитета, заједно са одговарајућим телима факултета, улажу напоре да у потпуности успоставе систем прикупљања релевантних података, на основу којих ће бити анализиран и процењиван достигнути квалитет у различитим стандардима/областима обезбеђења квалитета.

Нова парадигма образовања заснована је на интерактивном наставном процесу, подстицању креативности и самосталности у учењу и примени стечених знања, као и на увођењу студентске праксе као обавезног елемента студијског програма. Међутим, иако је све ово препознато као потреба, и даље многи факултети нису успели да се на довољно добар начин прилагоде наведеним захтевима. Исто се може закључити и на основу одговора студената и дипломираних студената у анкетама које се спроводе на факултетима и Студијама при Универзитету. Свакако се и даље мора инсистирати на активној настави и обуци, пре свега младих, наставника и повећању њихових компетенција и оспособљавању за интерактивну наставу, правилан приступ припреми испита, провери и процени стечених знања студената, као и практичној примени усвојених знања.

6) SWOT анализа

Елементи анализе		
Професионалност и компетентност наставника и сарадника	S	Дефинисане процедуре и критеријуми за стицање звања професора
	W	Не постоји стратегија за систематично унапређење компетенција наставника
	O	Стриктно поштовање прописа и критеријума за избор у наставничка и сарадничка звања
	T	Одређени степен незаинтересованости појединаца за прилагођавање и подређивање интересима унапређења организације наставног процеса
	S	Благовремено утврђивање и објављивање Плана наставе за текућу школску годину

Усаглашеност плана и распореда наставе са потребама студената	W	У појединим случајевима, у распореду наставе јављају се велике паузе између предавања
	O	Усагласити распоред наставе са факултетским обавезама студената
	T	Преклапање наставе и испита на различитим годинама студија (поновно слушање предмета, реакредитација)
Интерактивно учешће студената у наставном процесу	S	Подстицање студената на самостално размишљање о предмету учења
	W	Не примењују сви предавачи овај приступ у вођењу наставног процеса
	O	Повећана заинтересованост студената кроз савремене приступе наставном процесу
	T	Факултети нису у довољној мери оспособљени за примену активног приступа у наставном процесу
Доступност информација о терминима и правилима реализације наставе	S	Доступност плана наставе на званичним интернет страницама и огласним таблама свих факултета
	W	Неблаговремено информисање о променама термина
	O	Редовније ажурирање информација Креирање нових канала комуникације са студентима
	T	Надлежна служба није увек благовремено и потпуно информисана од стране наставника и катедри
Систематско праћење квалитета наставе - корективне мере	S	Дефинисана процедура за праћење и анализу квалитета наставе
	W	Непостојање јединственог решења за систематско праћење квалитета наставе за све саставне делове Универзитета
	O	Боља дефинисаност начина прикупљања и обраде података за праћење квалитета наставе
	T	Недовољна посвећеност континуалном праћењу квалитета реализације наставе

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета наставног процеса

- Потребно је унапредити постојеће и увести нове анкете за праћење и процену квалитета студијских програма/предмета и наставног процеса на нивоу Универзитета.
- Неопходно је дефинисати и спровести одговарајуће корективне мере због лоше реализације или награђивање за квалитетно реализовану наставу на појединачним предметима, који треба да буду резултат анкетирања.
- Доношење стратегије о наставничким компетенцијама за наставнике и сараднике Универзитета.
- Сагледавање потребе и могућности реорганизације постојећег простора Универзитета и факултета у његовом саставу.
- Дефинисање средстава неопходних за обезбеђење простора за извођење активног наставног процеса и процеса учења у складу са стандардима акредитације.

д) Показатељи и прилози за стандард 5:

Прилог 5.1. Обједињена анализа резултата студентског вредновања педагошког рада наставника и сарадника

Прилог 5.2 Школска година - Извод из Статута Универзитета у Београду

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

а) Опис стања, анализа и процена квалитета научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Универзитет у Београду, као водећа научноистраживачка установа у Југоисточној Европи, наставља да остварује добре резултате у свим областима научног, истраживачког, уметничког и стручног рада. Њега чине 31 факултет, 11 научних института и Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“. Он покрива све области науке и истраживања: природно-математичке, медицинске, техничко-технолошке и друштвено-хуманистичке, што представља добру основу за реализовање мултидисциплинарних научноистраживачких пројеката и развијање мултидисциплинарних студијских програма. Значајно искуство у комплементарном приступу омогућава Универзитету да одговори на сложене изазове савременог друштва кроз интеграцију знања из различитих дисциплина.

Универзитет је поново акредитован као научноистраживачка организација 2021. године, у области природно-математичких, техничко-технолошких, биотехничких, медицинских, друштвених и хуманистичких наука – за обављање научноистраживачке делатности од општег интереса. Сви факултети и институти у саставу Универзитета успешно су одржали и обновили акредитацију за научноистраживачки рад, настављајући реализацију програма у складу са новим моделом финансирања науке уведеним од 2020. године. У протеклом периоду пет научних института у саставу Универзитета (Институт за биолошка истраживања „Синиша Станковић“, Институт за хемију, технологију и металургију, Институт за физику, Институт за медицинска истраживања и Институт за нуклеарне науке „Винча“) стекло је статус института од националног значаја. Залагањем у реализацији међународних научноистраживачких програма омогућен је континуирани развој истраживачких капацитета упркос системским изазовима са којима се суочава научна заједница у Републици Србији, у ситуацији у којој се издвајања за науку и даље крећу испод 0,4% БДП.

Стратешки оквир деловања Универзитета дефинисан је документом Стратешке вредности и развојни циљеви Универзитета у Београду, усвојеним 21. јуна 2023. године, којим је изврсна наука наведена као један од четири кључна стратешка циља, уз квалитетну наставу, финансијску одрживост и друштвену одговорност. Према том стратешком документу, Универзитет тежи ка остваривању визије истраживачки интензивног и релевантног центра, препознатљивог у стварању вредности кроз знање и сарадњу на локалном, регионалном и међународном нивоу. Документ посебно истиче да Универзитет „баштинећи традицију Велике школе, прве српске високе школе, већ дуже од

два stoleћа, представља најзначајнији регионални високообразовни и научноистраживачки центар“.

Три носећа стуба истраживачке стратегије Универзитета су: 1) развој талентованих истраживача и обезбеђење атрактивног и инспиративног истраживачког окружења, 2) развој мултидисциплинарних истраживачких програма и интензивирање мултидисциплинарне сарадње, и 3) допринос истраживања решавању савремених изазова у друштву, образовању, здравству, култури, економији и физичком окружењу.

Наглашена је доследна примена начела јединства наставе и истраживања, што је посебно видљиво кроз акредитоване студијске програме докторских академских студија (ДАС) на свим факултетима. Студенти докторских студија активно учествују у раду на националним и међународним пројектима, чинећи основу будућег наставног и истраживачког кадра Универзитета. Велики број студената докторских студија бира се у асистентска и истраживачка звања, што представља кључни механизам за одржавање и развој академског кадра, како наставног тако и специфично научноистраживачи оријентисаног. То је у складу са стратешким опредељењем ка отварању перспективе и могућности ангажовања најбољих студената у научном истраживању, уз бригу о наставном и научном подмлатку.

Информациони систем Универзитета (ИСУ) наставио је да се унапређује, омогућавајући ефикасније прикупљање података неопходних за међународно рангирање и интерну евалуацију. Систематско прикупљање података на основу кључних индикатора перформанси сматра се витално значајним за праћење научне продуктивности. Универзитет се и даље успешно пласира на глобалним листама попут Academic Ranking of World Universities (Шангајска листа), CWTS Leiden Ranking и Ranking Web of Universities, што потврђује његов континуирани научни допринос упркос изазовима у финансирању науке. Позиција Универзитета се стабилизовала (301-400. место међу светским универзитетима на Шангајској листи за 2023. годину), што указује на одржање конкурентности у глобалним размерама.

Међународна сарадња Универзитета доживела је значајан успон кроз активно учешће у престижним међународним конзорцијумима. У оквиру Европске универзитетске алијансе Circle U., којој се Универзитет придружио 2019. године, активирана је мрежа академских катедара која ангажује 35 наставника и истраживача са свих партнерских универзитета, у областима Демократија, Клима и Глобално здравље, подстичући нове modele сарадње. Чланство у Савезу међународних научних организација (ANSO) од 2019. године и у CESAER од 2020. године даље јача глобалну повезаност и видљивост Универзитета, омогућавајући учешће у пројектима од глобалног значаја, посебно у областима одрживог развоја и технологије.

У претходном периоду Универзитет је наставио да остварује запажене резултате у оквиру програма Хоризонт Европа, настављајући сарадњу на преко 90 пројеката у оквиру тог програма и програма Хоризонт 2020. Стручна служба Ректората и даље пружа подршку наставницима и истраживачима приликом пријаве пројеката, кроз помоћ у припреми предлога, проналажењу партнера и комуникацији са међународним телима. Као посебан

успех издваја се још један престижан ERC пројекат младог научника др Јакше Вучичевића, који се придружио онима које су већ добиле др Софија Стефановић и др Магдалена Ђорђевић. Рачунарска централна библиотека Универзитета (РЦУБ) учествује на осам пројеката у оквиру програма Хоризонт 2020 и Хоризонт Европа који се углавном односе на унапређење и одржавање постојеће академске инфраструктуре.

Број објављених радова у међународно индексираним часописима остао је висок, са преко 12.600 радова са афилијацијом Универзитета у Београду према Web of Science подацима за последње три године, што приближно одговара просеку од једног рада по наставнику. Многи појединци и чланице Универзитета освојили су награде и бројна признања за резултате остварене у научноистраживачкој делатности. Такође, треба напоменути да су наставници, истраживачи и други запослени на Универзитету активно учествовали у јавним расправама о научној политици, што је допринело доношењу подзаконских аката и формирању обједињеног националног информационог система научноистраживачке делатности еНаука.

Подршка отвореној науци настављена је реализацијом Платформе за отворену науку и јачањем институционалних дигиталних репозиторијума који дају непроцењив допринос реализацији концепта истраживања без граница. Значајан број факултета формирао је своје репозиторијуме, омогућавајући отворен приступ резултатима истраживања.

Кључну новост представља доношење Смерница Универзитета у Београду за управљање интелектуалном својином и трансфер знања и технологија, усвојених 12. јула 2023. године. Ове смернице, засноване на препорукама Светске организације за интелектуалну својину (WIPO) и Европске комисије, представљају правни и стратешки оквир за правилно и правовремено управљање интелектуалном својином, подстицај активног учешћа чланица у трансферу технологија и ојачавање сарадње са привредом кроз заједничке пројекте, лиценцирање и оснивање spin-off, spin-out и start-up компанија. Ради обезбеђивања униформне примене Смерница, основано је Координационо тело за трансфер знања и технологија као платформа за размену знања и искустава, а остаје отворено питање у којој мери ће то успети да надомести улогу коју је раније обављао Центар за трансфер технологије у подршци иновационој делатности чланица Универзитета.

Наставља се и подршка истраживачима у објављивању радова, укључујући погодности кроз уговоре са издавачима попут MDPI. Уз мере опреза усмерене на анализу квалитета процедуре публикација тог издавача, имајући у виду потенцијални терет трошкова објављивања (APC), продужен је уговор који омогућава попуст од 10% за све истраживаче Универзитета.

Пратећи стратешка опредељења, Универзитет наставља да негује високе стандарде етичности, подстиче равномеран развој свих научних области и брине о научном подмлатку кроз План усавршавања и подршку Центра за континуирану едукацију. Докторске студије представљају значајан простор за мултидисциплинарску сарадњу и рационално коришћење расположиве опреме.

На нивоу целог Универзитета установљена је пракса обавезног објављивања минимум једног рада са резултатима из докторске дисертације, док поједини факултети имају строжије критеријуме. Овакав приступ резултирао је чињеницом да наставници, сарадници и истраживачи не наилазе на проблеме у испуњавању захтева за менторе дефинисаних стандардима акредитације. Правилник о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, који је на снази више од 10 година, обезбеђује доследну примену критеријума усклађених са Законом и стандардима Националног савета за високо образовање.

Веома значајан сегмент рада Универзитета односи се на подршку младим истраживачима. На сајту Универзитета, у одељку „Наука“, доступне су опширне информације и савети за младе истраживаче, укључујући одговоре на најчешћа питања о стицању звања, објављивању резултата, истраживачкој етици, ауторским правима и каријерном развоју. У циљу промоције академске изврсности, у оквиру ERASMUS+ пројекта „Re@WBC“ припремљен је Академски приручник за младе истраживаче на енглеском језику, који им помаже у решавању питања типичних за рану фазу каријере. Такве информације представљају допринос изградњи капацитета младих истраживача и олакшавају њихово укључивање у академску заједницу.

Издавачка делатност Универзитета наставља дугу традицију, са бројним факултетима који активно објављују уџбенике и монографије од значаја за реализацију акредитованих студијских програма. Економски факултет, Правни факултет, Медицински факултет, Филозофски факултет и други факултети имају утемељене издавачке центре који доприносе очувању и преносу знања.

Континуирани рад на унапређењу услова за научноистраживачки рад, подршка младим истраживачима, јачање међународне сарадње и систематско праћење квалитета рада чине Универзитет у Београду институцијом од кључног значаја за научни, технолошки и културни развој Републике Србије.

6) SWOT анализа

Елементи анализе		
Усаглашавање образовног, научно-истраживачког и стручног рада	S	Јасна стратешка опредељења (Стратешки циљ 2: Изврсна наука) и дуга традиција јединства наставе и истраживања
	W	Непостојање довољно систематског приступа у оперативној реализацији усаглашавања на свим нивоима

	O	Стратешки документ пружа јасан оквир за увођење конкретних мера и индикатора за усаглашавање
	T	Оптерећење наставника административним пословима и недостатак времена за интензивнију интеграцију
Перманентност научног истраживања и међународне сарадње	S	Чланство у престижним алијансама (Circle U., CESAER, ANSO) и успешно учешће у Хоризонт Европа и другим међународним програмима
	W	Фрагментираност сарадње; мали број пројеката са учешћем већег броја чланица Универзитета
	O	Координација кроз унапређен ИСУ и редовније анализирање прилика за заједничке наступе
	T	Несигурно финансирање науке на националном нивоу и конкуренција на међународним позивима
Праћење и оцењивање квалитета НИ рада наставника и сарадника	S	Правилник о минималним условима и систем рангирања обезбеђују основу за праћење
	W	Непостојање институционализоване, систематске годишње процене радних резултата свих запослених
	O	Увођење обавезне годишње процене као део примене стратегије
	T	Отпор дела академске заједнице према формализованим системима евалуације
Усаглашавање садржаја са стратешким опредељењима на нивоу Универзитета, земље и окружења	S	Стратешки документ УБ и пројектни оквир Circle U. јасно дефинишу циљеве и смернице за кључне научне области
	W	Недовољно оперативно усклађивање интерних планова чланица са универзитетском стратегијом
	O	Кроз универзитетска тела и радне групе омогућити боље преношење стратегије на ниво чланица

	T	Нагла смена глобалних изазова и тешкоће у брзом прилагођавању истраживачких програма
Активно укључивање резултата истраживања у наставни процес	S	Докторске студије и студије при Универзитету као природни мост за интеграцију
	W	Неусаглашеност истраживачких садржаја са конкретним исходима учења на свим предметима
	O	Развој нових мултидисциплинарних студијских програма заснованих на истраживању
	T	Недовољна мотивисаност за иновациону делатност и фрагментаран приступ појединачним садржајима у студијском програму
Подстицање НИ активности наставника и сарадника, укључујући и публиковање резултата	S	Постојећа правила за напредовање и подршка везана за трошкове објављивања
	W	Недостатак мотивације дела наставника за објављивање у отвореном приступу
	O	Увођење нових правила награђивања за публиковање у отвореном приступу
	T	Растући трошкови објављивања (APC) и појава „предаторских“ часописа
Издавачка делатност	S	Дуга традиција и постојање издавачких центара на многим чланицама
	W	Непостојање јединствене стратегије и координације издавачке делатности на нивоу Универзитета
	O	Могућност развоја јединствене дигиталне платформе
	T	Изазови комерцијалне одрживости

в) Реализовани предлози мера и активности за унапређење из претходног трогодишњег самовредновања

- Унапређен је информациони систем Универзитета и њених чланица, посебно у контексту рада на формирању обједињеног националног информационог система научноистраживачке делатности еНаука
- Смернице Универзитета у Београду за управљање интелектуалном својином и трансфер знања и технологија опбухватају мере за подстицање иновационе делатности на Универзитету

г) Предлог мера и активности за унапређење квалитета научноистраживачког, уметничког и стручног рада

- Јачање мултидисциплинарности и интерне сарадње кроз координацију на нивоу универзитетских органа и тела и подстицање заједничких пројеката више чланица Универзитета, посебно у оквиру докторских студија и пријавама на позиве проистекле из међународних програма
- Систематска подршка научном подмлатку кроз развој јаснијих каријерних путева за постдокторанде, проширење менторских програма и искоришћавање програма алијансе Circle U. за међународну размену младих истраживача
- Стратешки приступ издавачкој делатности путем развијања јединствене стратегије издавачке делатности Универзитета, укључујући и развој заједничке дигиталне платформе за е-публикације

д) Показатељи и прилози за стандард 6:

Прилог 6.1 Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком раду на Универзитету у Београду

Прилог 6.2 План усавршавања научног подмлатка на Универзитету у Београду

Прилог 6.3 Однос броја WoS*-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на Универзитету у Београду

Табела 6.1 Назив и број текућих научноистраживачких пројеката чији су руководиоци наставници на Студијама при Универзитету

Табела 6.2 Листа сарадника на Универзитету у Београду укључених у научноистраживачке и стручне пројекте који се тренутно реализују само на Универзитету у Београду - Ректорат

Табела 6.3 Збирни преглед научноистраживачких, уметничких и стручних резултата у претходној календарској години на Универзитету у Београду

Табела 6.4 Списак SCI/SSCI - индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период

Табела 6.5 Листа одбрањених докторских дисертација на Студијама при универзитету у претходне три школске године са резултатима који су објављени или прихваћени за објављивање

Табела 6.6 Листа ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног поља (Студије при универзитету)

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентну едукацију и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

а) Опис стања, анализа и процена квалитета наставника и сарадника

На Универзитету у Београду је, са пуним радним временом, запослено укупно 3692 наставника, од којих су 1666 редовни професори, 1001 ванредни професори и 965 доценти (**Табела 7.1**). Укупно је запослено 1174 сарадника, од којих су 948 асистенти а 125 сарадници у настави (**Табела 7.2**). На Универзитету је запослено близу 30 чланова Српске академије науке и уметности (САНУ), најмање 10 чланова престижних иностраних академија, а преко 500 наставника су чланови међународних професионалних и научних удружења.

Када се говори о извођењу наставе на Студијама при Универзитету, за реализацију 9 студијских програма мастер академских студија и 5 студијских програма докторских академских студија, ангажовано је укупно 238 наставника из различитих ужих научних, односно стручних области. Углавном су то наставници бирани и стално запослени на факултетима Универзитета. У реализацији Студија при Универзитета учествују и истраживачи бирани у научна звања. Њихово ангажовање у наставном процесу усаглашено је са Законом, Статутом и другим актима Универзитета. Сви наставници на Студијама при Универзитету ангажовани су у допунском раду.

Избор наставника једна је од интегративних функција Универзитета. Избор у звање доцента, ванредног и редовног професора врши се у складу са Законом којим су прописани општи услови за избор, у складу са Статутом и Правилником о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета (**Прилог 7.1** и **Прилог 7.1а**), којим је уређен начин и поступак избора у звање. Предлог за избор у звање наставника утврђује факултет, а избор у звање редовног професора, ванредног професора и доцента врши Веће научних области. Промоцију редовних професора обавља Сенат Универзитета.

Стандарди и критеријуми који се користе приликом самог избора ближе су дефинисани, у зависности од научног поља, Правилником о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду (**Прилог 7.3**). Први пут су минимални критеријуми за изборе наставника на Универзитету усвојени 2009. године, у складу са тада важећим Законом о високом образовању из 2005. године, као једна од интегративних функција Универзитета. Да би изборни процес био уједначен за све чланице и усклађен са актима државе и установе, Универзитет је морао да усвоји посебне листе часописа који су од значаја за одређени факултет или групацију факултета. Увођење минималних критеријума за изборе је унапредило научноистраживачки рад на Универзитету. Доприносило је, с једне стране видљивости, положају и угледу Универзитета у свету, а са друге стране позитивно је утицало на конкуренцију и квалитет изабраних наставника.

Такође, значајно је допринело квалитетнијем, савременијем и инвентивнијем наставном процесу на свим врстама и степенима студија.

Важно је напоменути да је већина факултета донела своје правилнике са разрађеним и ближе дефинисаним условима за изборе у одређена наставна звања и са детаљном разрадом процедуре и поступка предлагања кандидата за избор. Поједини факултети су својим актима усвојили значајно строже критеријуме за изборе наставника и они се најчешће односе на научноистраживачку активност, али све чешће и на део наставних активности (нпр. захтеви за студијске боравке у иностранству, за прилагање сертификата о усавршавању наставничких компетенција у земљи и иностранству).

Сви релевантни акти Универзитета и факултета предвиђају одређене индикаторе за процену доприноса и активности наставника у наставној и научноистраживачкој делатности, као и у оквиру шире академске заједнице и међународне сарадње. Потребно је анализирати предложене индикаторе, као и начин дефинисања њихове вредности, кроз увид у изборе наставника у претходним годинама, како би се сагледало да ли су индикатори адекватно одабрани и да ли омогућавају објективну и поуздану процену развоја и напредовања наставника у различитим областима њиховог професионалног ангажовања. Овакву анализу би требало да раде Већа групација факултета одређеног научног поља, заједно и на основу предлога Већа научних области. Ипак, до оваквих процеса долази спорадично и ретко и још увек нису успостављени механизми који би осигурали да ово буде уобичајена активност стручних тела Универзитета.

На Универзитету је формирано укупно осам Већа научних области и то:

- Веће научних области медицинских наука;
- Веће научних области друштвено-хуманистичких наука;
- Веће научних области правно-економских наука;
- Веће научних области природно-математичких наука;
- Веће научних области техничких наука;
- Веће научних области грађевинско-урбанистичких наука;
- Веће научних области природних наука;
- Веће научних области биотехничких наука.

Основни проблем у функционисању већа Универзитета представља отежано обезбеђивање кворума, као и недовољно јасно дефинисани поступци рада и доношења одлука. Поред тога, и даље се повремено јављају недоумице и потешкоће у поступцима избора наставника за ангажовање на факултетима који нису њихове матичне установе.

Кадровска политика на факултетима Универзитета није у потпуности јасно дефинисана нити уједначена, што је делимично последица објективних околности, али и постојећих традиционалних пракси и раније успостављених модела поступања (питање норматива кроз број часова наставних активности недељно, попис послова наставника и сарадника, дефиниције сарадника и сл.). Ипак, на различите начине, факултети се труде да своје добре студенте и то пре свега студенте докторских студија и докторе наука задрже и омогуће им учешће у наставном процесу. Овакви напори факултета реализују се углавном

коришћењем сопствених средстава, а делом и кроз ангажовање младих стручњака у оквиру иновационих центара, на пројектима ресорних министарстава, различитим међународним пројектима и сл. Свакако да је Закон о високом образовању из 2017. године значајно помогао факултетима увођењем звања асистента са докторатом. Ипак, и даље велики број добрих студената наставља студије у иностранству, али и одлази из земље после завршених докторских студија. Када се говори о кадровској политици, као и оптерећењу наставника и сарадника на Универзитету, треба водити рачуна о односу броја наставног особља и броја студената, јер управо овакви односи и представљају један важан основ за процену и сагледавање квалитета наставног процеса у једној високошколској установи. Такође, основ су и стандарда за дефинисање уписних квота студената на један студијски програм током процеса акредитације. Постоји доста проблема у обезбеђивању наставника на одређеним предметима и то углавном онима који обрађују савремене професионалне аспекте и релативно новије научне дисциплине.

С друге стране, а сагледавајући податке из приложених табела, уочава се тенденција повећања броја наставника на Универзитету и смањења броја сарадника. Наведено може потенцијално представљати проблем и утицати негативно на квалитет наставног процеса и на смањење потенцијала за будући избор младих наставника који имају искуство у раду са студентима.

На нивоу Универзитета као целине, постоји релативно добар однос броја наставника и студената. Међутим, иако усклађен са европским препорукама које треба да обезбеде потребан квалитет наставног процеса, овај однос не одражава реално стање и постојеће проблеме на одређеним предметима и факултетима. И даље је релативно неповољан однос броја наставника и студената изражен на факултетима који уписују велики број студената на студијске програме. Углавном су то факултети из поља друштвено-хуманистичких наука (Правни факултет, Економски факултет, Филолошки факултета, Факултет организационих наука, Факултет безбедности).

Већина факултета, али и Универзитет за програме које организује, а ради праћења активности наставника и сарадника, редовно спровode анкете о вредновању педагошког рада у складу са Универзитетским Правилником о студентском вредновању педагошког рада наставника. Резултати и оцене проистекле из описаног вредновања педагошког рада параметри су који се користе приликом избора наставника као један од сегмената за сагледавање резултата остварених у наставном процесу у претходном изборном периоду. Треба нагласити да се резултати ових анкета узимају у обзир приликом избора наставника на Универзитету, што говори у прилог ставу да је потребно подићи свест студената о озбиљности упитника, као и о неопходности њиховог коректног и одговорног приступа у попуњавању.

Континуирана едукација наставника и сарадника на Универзитету и факултетима у његовом саставу, у смислу сталног унапређења наставничких компетенција, само је делимично организована и сагледана на уједначен начин. И у овом периоду, ситуација се побољшала у односу на претходни Извештај о самовредновању, пре свега у смислу разумевања потребе дефинисања, мерења и унапређења наставничких компетенција као основе за квалитетан наставни процес и боље исходе учења. Ова компонента је све

важнија и више јој се посвећује пажње и кроз процес избора наставника, у односу на ранији период, када је процена научне активности била основ за избор наставника.

Универзитет је остварио велики број пројеката сарадње са другим универзитетима у свету. У оквиру Еразмус програма омогућен је значајан број мобилности студената и наставника. Са добијањем Еразмус повеље за високо образовање, отвориле су се могућности за повећање броја наших студената, наставника и сарадника који ће остваривати мобилности по свету, али и за раст броја долазећих страних наставника и студената на наш Универзитет.

Периодично се одржавају курсеви и семинари који за циљ имају побољшање квалитета наставничких компетенција. Досадашњи курсеви најчешће су проистекли из завршених Темпус или Еразмус пројеката, сви су усвојени од стране Сената и полазници добијају уверење о завршеном курсу. Неки од програма које је Универзитет реализовао су:

- Програм континуиране едукације „Унапређење наставничких и менторских компетенција за образовање здравствених професионалаца“;
- Курс енглеског језика (ниво средњи I) за административне службенике Универзитета;
- Лидерство у образовању: Партнерство и комуникација;
- Лидерство у образовању: Развој људи у организацији;
- Признавање страних високошколских исправа ради наставка образовања (семинар за стручне службе факултета);
- Унапређење наставничких и истраживачких компетенција младих наставника и истраживача на Универзитету у Београду.

Неопходно је наставити са јачањем препознатљивости и повећањем присутности Универзитета у области образовања током целог живота, с обзиром на то да Закон о високом образовању препознаје ово образовање као једну од интегративних функција високошколских установа

Иако је у протеклом периоду доста урађено на уједначавању поступака, процедура и критеријума за изборе наставника на Универзитету, у наредним годинама се и даље мора радити на стварању услова за континуирано унапређење наставничких компетенција. Универзитет и факултети не смеју само постављати захтеве, већ морају обезбедити организационе и финансијске услове и понудити конкретне садржаје који ће наставницима омогућити суштинско унапређење наставничких компетенција током изборног периода, како би заиста испунили услове за напредовање у више звање, а не само формално

Свест о потреби поседовања методичко-дидактичких, педагошких и психолошких компетенција наставника, као фактора који обезбеђују квалитетан наставни процес и квалитетне исходе наставе, свакако је присутна на Универзитету, али је неопходно њено јачање. У наредном периоду има простора и за побољшање у овој области, слично као што је протеклих деценија било рађено на дефинисању доприноса наставника и сарадника у оквиру научне делатности. Сви аспекти процене успешности наставника и

индикатори који то могу јасно дефинисати (сада првенствено у оквиру сегмента који се односи на наставно-педагошку активност) треба да буду боље одређени и мерљиви.

Посебну вредност Универзитета представљају и професори емеритуси, који су се истакли у својим научним областима, а који се бирају у складу са посебним Правилником о условима и поступку додељивања звања и правима професора емеритуса (**Прилог 7.4**).

Такође, треба назначите да Универзитет и факултети у његовом саставу редовно бирају гостујуће професоре, стручњаке из различитих научних области који значајно доприносе квалитету наставе на нашем Универзитету. Поступак избора у звање гостујућег професора дефинисан је одговарајућим актима Универзитета, а изборни период је 5 година (са могућности поновног избора).

6) SWOT анализа

Елементи анализе		
Јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника	S	Извештај о избору у звање ставља се на увид јавности
	W	Низак ниво интересовања за увид у референце наставника
	O	Увођење јединствених формулара за пријаву на конкурс
	T	Учестали изостанак кворума на седницама Већа научних области
Систематско праћење и подстицање педагошких, истраживачких и стручних активности наставника и сарадника	S	Значајан број наставника са радовима на SCI листи
	W	Неуједначена оптерећеност наставника и сарадника
	O	Материјалне стимулације запослених
	T	Смањена подршка и вредновање научно-истраживачког рада у оквиру државних политика
Дугорочна политика селекције наставничког и истраживачког подмлатка	S	Велики број сарадника је на докторским студијама
	W	Не постоји јасно дефинисана дугорочна политика у овој области

	O	Развијање способности за брзо реаговање на промене у окружењу
	T	Демотивисаност младих да се унапређују
Обезбеђење перманентне едукације и усавршавања	S	Континуитет развоја Универзитета
	W	Не постоји јасно дефинисана дугорочна политика у овој области
	O	Могућност унапређења ситуације кроз увођење системских решења
	T	Недостатак материјалних средстава за усавршавање
Повезаност образовног рада са истраживањем на пројекту и радом у привреди	S	Активно учешће наставника и сарадника на пројектима и рад у пракси
	W	Образовни систем је често недовољно повезан са потребама праксе
	O	Интензивирање сарадње са привредом и бившим студентима
	T	Слабо финансирање од стране надлежних министарстава и усклађивање са праксом

Ц. Предлог мера и активности за унапређење квалитета наставника и сарадника

- Израда и одржавање базе података о наставницима, гостујућим професорима, сарадницима и ненаставним радницима запосленим на Универзитету.
- Преиспитивање и измена, уколико се закључи да је то потребно, минималних критеријума за избор наставника по научним пољима.
- Измене и допуне одговарајућег правилника о раду већа научних области због повећања ефикасности и уједначавања поступака за рад и критеријума за одлучивање.
- Преиспитивање и унапређивање утврђених минималних наставничких компетенција.

- Обавезно учешће наставника и сарадника у програмима сталног професионалног развоја (педагошке обуке, рад на унапређењу наставне праксе, ИКТ у настави).
- Омогућити финансирање и административну подршку за учешће на домаћим и међународним семинарима и конференцијама.
- Охрабривати сараднике да учествују у истраживачким пројектима и тиме унапређују своје академске компетенције.

д) Показатељи и прилози за стандард 7:

Прилог 7.1 Правилник о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду” бр. 200/2017 и 210/2019)

Прилог 7.1а Званично тумачење одредбе члана 20. Правилника о начину и поступку стицања звања и заснивања радног односа наставника Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 211)

Прилог 7.2 Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножем са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Прилог 7.3 Правилник о минималним условима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 192/16, 195/16, 199/17, 203/18, 223/21 и 259/24)

Прилог 7.4 Правилник о условима и поступку додељивања звања и правима професора емеритуса („Гласник Универзитета у Београду ” бр. 206/2018, 213/2020 и 250/2023)

Табела 7.1 Преглед броја наставника по звањима запослених са пуним радним временом на Универзитету у Београду (укупан број укључивши и све ВЈ)

Табела 7.2 Преглед броја сарадника по звањима запослених са пуним радним временом на Универзитету у Београду (укупан број укључивши и све ВЈ)

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

Универзитет, сагласно својим основним задацима, циљевима и интегративном функцијом, одређује услове за упис на студијске програме које реализује и обезбеђује услове студентима за успешно савладавање студијских програма. Универзитет објављује обједињени конкурс за упис студената на студијске програме свих врста и степена студија. Услови за упис на студијске програме утврђени су [Правилником о упису студента на студијске програме Универзитета \(Прилог 8.1\)](#), а одлуку о броју студената који се уписују, на предлог факултета, доноси Сенат Универзитета.

Спровођењем конкурса за упис студената на Универзитету се посебно посвећује пажња кандидатима из осетљивих група, односно онима који се уписују кроз афирмативне мере Владе Републике Србије, обезбеђујући прилагођене услове и подршку како приликом уписа (**Прилог 8.6** Правилник о утврђивању права на упис лица са инвалидитетом) тако и током студија. Упис особа са инвалидитетом се реализује преко и уз подршку [Канцеларије за студенте са хендикепом](#). Канцеларија пружа подршку у развоју и унапређењу услова студирања, организује семинаре и трибине, мотивише студенте за упис на факултете, активно ради на подизању свести јавности у Србији о питањима положаја особа са инвалидитетом и координира.

Страни држављанин могу да се упишу на студијски програм под истим условима као и држављани Републике Србије, уколико им се призна стечена страна школска, односно високошколска исправа у складу са Законом и општим актом Универзитета. На Универзитету акредитован је 71 студијски програм за извођење наставе на енглеском језику, који су, у циљу интернационализације Универзитета, намењени странцима за стицање дипломе или пак за похађање дела програма, кроз мобилност, као гостујући студенти.

Кандидати за упис на студијске програме првог степена полажу пријемни испит, а када је то оправдано и испит за проверу склоности и способности и рангирају се на основу успеха у средњошколском образовању и резултата постигнутих на пријемном испиту. И упис кандидата на студијске програме другог и трећег степена заснива се на резултатима постигнутим на претходном степену образовања, али могу бити предвиђени и други услови – пријемни испит, интервју са кандидатом, објављени стручни и научни радови. Све информације о пријемном испиту, оствареним резултатима, бодовању и рангирању студената су доступне у електронској и писаној форми. Прелиминарне и коначне ранг листе достављају се Универзитету и, по објављивању, факултети приступају упису. За потпуни увид у податке (од листе пријављених кандидата, коначних листа и листа уписаних студената са пратећим подацима) и информисаност Универзитета, неопходно

је омогућити сталну повезаност и комуникацију Ректората и студентских служби факултета преко веб сервиса.

Универзитетска комисија за упис подноси Сенату [извештај и анализу уписа за сваку школску годину](#). Универзитет је у школској 2022/23 години имао 91413 студената, од тога на Студијама при Универзитету 308, док је диплому укупно стекло 12.456 кандидата.

Према резултатима уписа за школску 2023/24. годину у прву годину основних академских и интегрисаних академских, на расписаних 15.233 места, пријавило се у складу са првом жељом укупно 18.156 кандидата, а уписано је укупно у сва три рока 12.429 (школске 2022/23. године је уписано 13.202 студента, а школске 2021/22. године 13.230).

На студије другог степена у школској 2023/24. години, на расписаних 9667 места на 166 студијских програма мастер академских студија конкурисало је 6116 кандидата, а уписано укупно 5774 студента.

На студије трећег степена, на оглашених 1743 места у склопу 87 студијских програма, уписано је укупно 1140 студената, док је конкурисало 1341 кандидата.

Евидентно је да се смањује број кандидата који се пријављују на конкурс за упис у прву годину студија. С друге стране, имајући у виду велики број универзитета и растући број студијских програма у понуди, све је већа конкуренција и све је већи број места која се нуде у оквиру високог образовања у Србији. Због тога, у жељи да привуче што квалитетније кандидате, Универзитет и факултети током целе године одржавају манифестације „Дан отворених врата“, спроводе промотивне акције које за циљ имају информисање средњошколаца о могућностима, повољностима и предностима студирања на Универзитету у Београду. Универзитет путем званичне интернет странице, али и коришћењем бројних друштвених мрежа и платформи обавештава јавност о студијским програмима које организује. Такође, учествовање на постојећим сајмовима у Србији и околним земљама (Сајам образовања и наставних средстава у оквиру Сајма књига, *EDUfair*) још једна је од промотивних активности Универзитета у сврху привлачења будућих академица. Од 2018. године Универзитет је започео праксу да организује *универзитетски* сајам на коме се представљају факултети и студијски програми. Промоција се врши и током целе године кроз Сајам науке, Ноћ истраживача и сличне манифестације едукативно-промотивног карактера. Оваква обједињена и комбинована активност донела је значајне резултате, тако да и даље постоји велико интересовање за упис на студијске програме Универзитета.

Последњих година, повећано је интересовање студената за студијске програме из области информационих технологија (Електротехнички факултет, Факултет организационих наука, Математички факултет), Стоматолошки факултет, Медицински факултет, Факултет спорта и физичког васпитања, Факултет безбедности. Ипак, када су у питању појединачни студијски програми, традиционално је велико интересовање за упис студијског програма ОАС Психологија на Филозофском факултету.

Сваке године раде се детаљни извештаји, анализа и коментари свих аспеката уписа на студијске програме Универзитета и [сви извештаји су јавно доступни](#). У овим извештајима се могу наћи детаљни подаци (за неке параметре и паралелно за 10 година), не само о броју пријављених и уписаних кандидата, већ и подаци за сваки студијски програм о просечном броју остварених бодова (средња школа/пријемни испит) свих уписаних на студијски програм.

Анализа је комплексна и сваки факултет је ради појединачно. И даље се уочава да, често, факултети који имају мање кандидата за упис имају уписане студенте са већим бројем остварених бодова што потенцијално указује на лакши пријемни испит. Мање захтеван пријемни испит на појединим факултетима има значајан утицај на одабир кандидата и квалитет уписаних студената, што у току студирања има за последицу ниску пролазност на испитима, одустајању студената већ у првој години студирања, дужину студирања, као и на просечну оцену остварену на студијама. Постоји реална опасност да све наведено, заједно са постојећим системом финансирања факултета, може утицати на квалитет наставног процеса и критеријуме оцењивања на појединим студијским програмима, а због потребе задржавања одређеног броја студената, пре свега оних који се финансирају из буџета.

На почетку наставе у семестру, наставници упознају студенте са календаром, распоредом и планом реализације теоријске и практичне наставе, обавезама на појединачним предметима (предиспитним и испитним обавезама) и терминима који су одређени за колоквијуме и испитне рокове. Ово је дугогодишња пракса на већини факултета. Сви факултети имају правилнике о студирању, полагању испита и оцењивању, вредновању педагошког рада наставника, дисциплинској одговорности студената и сл. Ова акта су усклађена са Универзитетским правилницима. Сва акта факултета и Универзитета доступна су студентима и јавности на сајту високошколских установа. Такође, велики број факултета сваке године коригује картоне предмета (најчешће у сегменту наставника укључених у реализацију предмета, нове литературе и сл.) што је такође доступно на сајту и видљиво студентима.

Квалитет студената прати се и сагледава кроз податке о упису, податке о успешном полагању испита и укупном трајању студирања, као и оствареној просечној оцени студирања. Ваннаставне активности су такође препознате као елемент који се узима у обзир приликом свеобухватне оцене квалитета студената. [Правилником о вредновању ваннаставних активности студената](#) уређују се услови и поступак вредновања ваннаставних активности студената Универзитета у Београду. Поред вођења матичних књига студената, за потпуни увид у податке о сваком студенту, и то од уписа на студијски програм, преко уписивања школских година током студирања, па до завршетка студија и издавања дипломе, неопходан је добар информациони систем у који се редовно уносе ажурирани подаци. Информациони систем Универзитета (ИСУ) тренутно задовољава ове потребе, али је неопходно обезбедити редовнији унос података од стране факултета.

На Универзитету се систематски прати успех студената, установљени су критеријуми и процедуре за оцењивање на појединачном предмету као и за праћење пролазности студената на предмету односно на студијском програму, у складу са [Правилником о](#)

[полагању испита и оцењивању на испиту \(Прилог 8.2\)](#). Кроз Правилник су дефинисане и процедуре у случају одступања од усвојених процедура оцењивања (**Прилог 8.3**). Иако је Правилником дефинисан начин на који факултети прате пролазност и о томе обавештавају Универзитет, утврђено је да постојећи механизми за праћење успешности и пролазности студената нису довољно јасни и правилно дефинисани, као ни корективне мере које би, у случају да се утврди ниска пролазност, биле примењене од стране факултета. Стога, Одбор за обезбеђење и унапређење квалитета, у сарадњи са Канцеларијом за обезбеђење квалитета, отпочео је рад на изменама и допунама Правилника о полагању испита и оцењивању на испиту, те је формирана Радна групе за израду јединствених критеријума за праћење пролазности на студијским програмима Универзитета у Београду. Неопходно је, поред утврђивања јединствених критеријума и њиховог имплементирања у информационе системе факултета, дигитализовати и аутоматизовати праћење пролазности.

Представничко тело студената, на Универзитету је [Студентски парламент](#) који је сачињен од делегата свих факултета чланица Универзитета. Студентски парламент бира представнике који учествују у раду свих тела и органа Универзитета и на тај начин имају могућност да остваре своја залагања за боље услове студирања. Имајући у виду, понекад недовољну посвећеност у дијалогу студентских представника, са једне стране, и управа факултета, са друге стране, постоји простор за унапређење сарадње и комуникације између њих, а што би за циљ имало стварање квалитетнијег амбијента за све чланове академске заједнице.

Универзитет је остварио велики број уговора и пројеката који су за предмет имали сарадњу са другим универзитетима у свету. У оквиру Еразмус програма омогућен је значајан број мобилности студената, а са добијањем Еразмус повеље за високо образовање, отварају се могућности за повећање броја студената који ће остваривати мобилности по свету, али и за пораст броја долазећих страних студената. Свакако се улажу значајни напори и да се повећа број студијских програма на енглеском или другим страним језицима.

Студентима су на располагању различити програми мобилности. Поред билатералних уговора, који пружају могућност одласка на преко 250 партнерских универзитета, значајно је поменути стипендије влада и међународних организација. Најпопуларнији и најзначајнији програм размене доступан студентима јесте Ерасмус+ кључне акције 131 и 171, који има преко 400 стипендија на годишњем нивоу доступних студентима на преко 200 партнерских универзитета широм света.

У циљу подстицања бољег успеха на студијама, развијања интересовања за научно-истраживачки и стручни рад студената, подстицања креативног и критичког мишљења, студентима основних академских студија, односно интегрисаних основних академских и мастер академских студија, као и студентима основних студија започетих по прописима који су важили до доношења Закона о високом образовању, Универзитет сваке године додељује награду „Студент генерације“ и награду за најбољи научноистраживачки и стручни рад, у складу са [Правилником о награђивању студената](#). Универзитет и кроз своје

задужбине и фондове награђује студентске стручне и научне радове, пружа помоћ студентима у неповољној финансијској ситуацији, додељује студентске стипендије.

Подршка студентима и дипломцима у развоју знања и вештина које ће им бити од значаја при запошљавању или даљем образовању, као и ради повезивања академске и пословне заједнице, обезбеђен је радом [Центра за развој каријере и саветовање студената](#). Центар ради на развијању способности, знања и вештина студената које су кључне за запошљавање, пружа информација студентима о могућностима додатног образовања, стипендијама у земљи и иностранству и понудама за посао, пружа саветодавне услуге студентима који имају дилеме приликом избора каријере или позиционирања на тржишту рада после дипломирања, организује радионице за промоцију Универзитета., Универзитет, факултети и Центар имају и различите промотивне акције намењене бруцошима које првенствено реализују у сарадњи са Студентским парламентом Универзитета и факултета.

6) SWOT анализа

Елементи анализе		
Процедура пријема студената	S	Јасно дефинисана процедура пријема студената кроз полагање пријемног испита
	W	Уочава се тренд опадања броја пријављених и уписаних студената
	O	Стриктно придржавање правила спровођења уписа студената
	T	Пријем студената који не испуњавају прописане критеријуме
Једнакост и равноправност студената, укључујући и студенте са посебним потребама	S	Сви студенти имају иста права и могућности
	W	Изостанак адекватних прилаза и лифтова за студенте са посебним потребама
	O	Обезбеђивање одговарајућих услова за студирање студената са посебним потребама
	T	Недостатак средстава за обезбеђивање равноправних услова

Рад на планирању и развоју каријере студената	S	Редовне активности центра за развој каријере студената (Универзитетски и факултетски центри).
	W	Недовољна информисаност студената о активностима које пружају центри
	O	Сарадња са будућим послодавцима и боље представљање активности центра
	T	Ограничена средства за реализацију различитих пројеката
Доступност информација о студијама	S	Информације о студијама доступне су на званичним интернет страницама свих факултета
	W	Непотпуне информације о студијским програмима
	O	Унапређење комуникације са циљним групама кроз активније коришћење друштвених мрежа као извора информисања
	T	Неажуриране или непотпуне информације доводе до непопуњености свих студијских програма
Доступност и транспарентност процедура и критеријума оцењивања	S	Критеријуми оцењивања су јавно доступни на званичним интернет страницама у оквиру презентације предмета на већини факултета
	W	Информације о променама у критеријумима оцењивања нису увек јавно доступне (промене се дешавају у току семестра)
	O	Потребно је обезбедити да критеријуми оцењивања, утврђени и јавно објављени на почетку академске године, остану непромењени током целе године
	T	Непридржавање утврђених критеријума оцењивања
Коректност и професионалност	S	Прелазак на колоквијумско полагање испита омогућује већу објективност при оцењивању

наставника у процесу оцењивања	W	Примећене су одређене неуједначености у нивоу приступа наставног особља у комуникацији са студентима
	O	Обезбеђивање награде за најбоље оцењене професоре према анкетама
	T	Отпор појединих наставника према прилагођавању утврђеном систему оцењивања
Праћење и провера дистрибуције оцена	S	Праћење успеха студената кроз редовно праћење квалитета наставе
	W	Слабија заинтересованост за праћење и анализу статистичких података
	O	Обезбедити јавну доступност статистичких података о оценама студената по предметима
	T	Недовољан утицаја статистичких података на процедуре и критеријуме оцењивања
Праћење пролазности студената по предметима, програмима и годинама и предузимање корективних мера	S	Постојање базе података о пролазности на нивоу предмета и студијског програма
	W	Недостатак системских мера за побољшање успеха и пролазности студената
	O	Израда јединственог софтвера на нивоу Универзитета
	T	Одступање од прописаних законских одредби - пролазност мања од 30%
Студентско организовање и учествовање у одлучивању	S	Актуелним прописима обезбеђено је учешће студената у одлучивању која су од интереса за студенте
	W	Неразумевање или недовољно познавање прописа од стране студената, између осталог и права на одлучивање

	О	Обезбеђивање средстава за реализовање студентских идеја и континуирану едукацију студентских представника
	Т	Ограниченост у изражавању својих идеја и решења. Апатија и незаинтересованост студената за бављење студентском организовањем.

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета студената

- Континуирано осавремењавање студијских програма и усаглашавање ЕСПБ предмета са стварним оптерећењем студента, уз редовну ревизију наставних садржаја и метода.
- Унапређење наставног процеса и процеса учења кроз примену савремених педагошких приступа дигиталних алата и интерактивних техника.
- Повећање ефикасности рада наставника и студената кроз систематску подршку и развој професионалних компетенција.
- Финализација јединственог информационог система на нивоу Универзитета.
- Прикупљање и анализа података о наставном процесу, пролазности и успеху студената на предметима, на испитном року, на нивоу школске године и сл.

д) Показатељи и прилози за стандард:

Прилог 8.1 Правилник о упису студената на студијске програме Универзитета у Београду („Гласник Универзитета у Београду” бр. 208/2019, 212/2019, 241/2022, 252/2024)

Прилог 8.2 Правилник о полагању испита и оцењивању на испиту („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 136/07, 168/12, 180/14)

Прилог 8.3 Извод из Правилника о полагању испита и оцењивању на испиту

Прилог 8.4 Конкурс за упис студената на основне академске и интегрисане академске студије универзитета у Београду за школску 2023/24. Годину

Прилог 8.5 Правилник о вредновању ваннаставних активности студената

Прилог 8.6 Правилник о начину утврђивања статуса кандидата и студента са инвалидитетом

Табела 8.1 Преглед броја студената по степенима, студијским програмима, и годинама студија на текућој школској години - Студије при универзитету

Табела 8.2 Стопа успешности студената - Студије при универзитету

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућег подзаконског акта.

а) Опис стања, анализа и процена квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Универзитет у Београду кроз своје чланице – факултете, институте и Универзитетску библиотеку „Светозар Марковић“ – континуирано ради на обезбеђивању висококвалитетних уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса неопходних за реализацију студијских програма и научноистраживачког рада.

Издавачка делатност на Универзитету у Београду наставља да се одвија првенствено кроз активности факултета и института. Издавачка делатност Универзитета, сагледана кроз Ректорат, односи се на издања информатора о установи и сродних публикација за пригодне потребе (прославе, годишњице, конференције и сл.), као и публикације и штампане материјале који прате одговарајуће активности, пре свега центара Универзитета.

Треба поменути да је 2023. године обележено 215 година Универзитета у Београду, поводом чега је издата монографија *Универзитет у Београду: људи и простори*, са намером да се представе кључни ресурси – људи и простори.

Као и до сада, и у протеклих седам година факултети на различите начине организују издавачку делатност и то преко центара или преко комисија. Центри појединих факултета имају изузетно развијену издавачку делатност која се не односи само на уџбеничку литературу, него и на издавање превода стручних књига и уџбеника и других публикација из професионалне и научне делатности (нпр. Правни факултет, Економски факултет, Факултет политичких наука). Издавачка делатност на већини факултета, ипак је, пре свега повезана са публикацијама које припремају запослени за потребе наставног процеса.

У циљу обезбеђења квалитета уџбеника и друге наставне литературе, Универзитет је донео Правилник о наставној литератури којим је дефинисао наставну и другу литературу као и помоћну литературу, утврдио минимум стандарда квалитета предметног уџбеника и прописао обавезу провере квалитета уџбеника. Факултети су, на основу овог општег акта, додатно разрадили стандарде, поступке и процедуре у оквиру свије издавачке делатности. Међутим, и даље постоји простор за унапређење механизма систематске евалуације квалитета уџбеника након њихове употребе у настави, посебно са аспекта савремености, тачности, структуре и усклађености са ЕСПБ бодовима. Е-издаваштво је добило на значају у последње три године, нарочито у

контексту потреба за дигиталним образовним ресурсима током пандемије Ковид-19. Већина факултета је развила платформе за дистрибуцију електронских уџбеника и наставних материјала, али је уочљива фрагментираност решења и недостатак јединственог приступа на нивоу целог Универзитета.

Универзитетска библиотека „Светозар Марковић“ која је основана 1921. године, је у саставу Универзитета. Иако није дошло до проширења простора, сигурно је да Библиотека уноси иновације како у организацију простора, тако и у својим свакодневним активностима. Радно време Библиотеке са корисницима је радним данима од 8 до 20 часова и суботом од 8 до 14 часова. Студентска читаоница је радним данима отворена до 23 сата.

Закон о високом образовању предвидео је обавезе у вези са провером оригиналности докторских дисертација и њихове доступности јавности. Ове послове на нашем Универзитету обавља Библиотека. У оквиру ње се спроводи процедура провере оригиналности докторских дисертација (систем Valtez) и одржава Дигитални репозиторијум за трајно похрањивање докторске дисертације (систем еТезе). Библиотека је овлашћена од стране надлежног Министарства да израђује библиографије цитираних радова наставника и сарадника универзитета у Србији, према цитатним индексима *Web of Science* и да издаје званичне потврде о броју цитата.

Библиотека координира рад читавог библиотечког система на факултетима Универзитета. Укупан број библиотечких јединица штампаних материјала доступних кроз библиотечки систем прелази два милиона (од чега преко 125.000 уџбеника), а важан ресурс библиотечког система чине и дигитални материјали Козорцијума КоБСОН који су доступни у свим деловима система.

У фонду Библиотеке, значајно место заузимају уџбеници и монографије чији су аутори наставници запослени на Универзитету. Како је то уобичајено, монографије се користе као наставна литература, најчешће за одређене изборне предмете, као и предмете на другом и трећем степену студија по добијању сагласности наставно-научних већа факултета и програмских савета за студијске програме Студија при Универзитету.

Треба поменути да већина факултетских библиотека има електронске каталоге, а 27 чланица Универзитета је развило своје институционалне репозиторијуме. Све ово значајно увећава видљивост посебно оних истраживачких резултата који нису објављени у часописима (нпр. презентације, предавања и сл.). На основу извештаја факултета, може се закључити да сви факултети у погледу простора за библиотеке и читаонице, затим у погледу броја запослених на библиотечким пословима, као и у погледу радног времена и доступности њихових услуга испуњавају захтеве и стандарде дефинисане кроз процес националне акредитације.

Информатички ресурси Ректората, факултета у саставу Универзитета и других организационих јединица су на задовољавајућем нивоу. Последњих година, информатичка опрема се набавља и обнавља, значајним делом из средстава међународних и националних пројеката, кроз донације и сл.

Рачунарски центар Универзитета у Београду (РЦУБ) обезбеђују ИКТ инфраструктуру високог нивоа доступности и поузданости, уз непрекидну техничку и корисничку подршку у режиму 24/7 (*helpdesk*). У сарадњи са АМРЕС-ом (Академска мрежа Србије), ИКТ опрема је лоцирана у дата центру који уједно представља централно чвориште АМРЕС инфраструктуре, одакле се реализује везе са европском академском мрежом *GEANT* и Интернетом. Рачунарска инфраструктура обухвата 142 виртуелна сервера различитих намена.

У оквиру РЦУБа развијају се софтверске платформе намењене евиденцијама и статистикама везаних за студенте, наставнике и студијске програме на Универзитету - ИСУ (информациони систем универзитета), као и рачунарској подршци осталим универзитетским процесима (УвиДок, ПроРеф и сл.)

За подршку онлајн настави и пословним процесима на Универзитету, РЦУБ администрира Мајкрософт Офис 365 платформу (*Office 365*) на бази рачунарства у облаку (*cloud computing*), која је омогућена за све запослене, као и наставнике и студенте. За подршку овој платформи, као и за рад на другим ИКТ сервисима, РЦУБ сарађује са ИТ особљем припадајућих факултета и института.

Факултети су организовали и обезбедили простор и опрему за интернет сале за студенте, читаонице и сличне просторе за наставне и ваннаставне активности студената, најмање у оном обиму како то захтевају стандарди акредитације. Углавном су сви факултети протеклих година, највише радили на сређивању простора, набавке опреме и организацију рачунарских учионица за наставу и вежбе у складу са савременим приступом наставном процесу. Као што је и речено, највећи број факултета и института располаже квалитетном ИТ инфраструктуром, али последњих година постоји проблем са обезбеђивањем ИТ стручњака за рад како у РЦУБ-у, тако и на факултетима. Ово представља растући проблем, нарочито у светлу све веће потребе за стручним кадром које имају факултети, а пре свега ради преласка на извођење наставе на даљину.

Генерално посматрано, решавање проблема редовног финансирања, али и организованији приступ на нивоу целог Универзитета, треба да повећају обим и квалитет издавачке делатности. Редовно финансирање би омогућило планирање активности, обимнију, бољу и квалитетнију реализацију утврђених програма. Такође, увећано финансирање, као и обједињавање ресурса, заједничке активности и унапређење квалитета услуга свакако би допринело бољем раду и већој искористивости библиотека, читаоница и ИТ инфраструктуре на Универзитету и факултетима у његовом саставу.

6) SWOT анализа

Елементи анализе		
Постојање општег акта о уџбеницима и поступање по њему	S	Постојање Правилника о наставној литератури и његова имплементација на факултетима
	W	Недостатак систематске евалуације квалитета уџбеника након употребе у настави
	O	Развој јединствене платформе за евалуацију квалитета уџбеника
	T	Недостатак ресурса за редовно ажурирање уџбеника према савременим трендовима
Структура и обим библиотечког фонда Универзитета	S	Обимна и разноврсна збирка библиотечких јединица
	W	Неусклађеност дела фонда са савременим наставним и истраживачким потребама
	O	Дигитализација ретке и вредне грађе из фонда
	T	Ограничена средства за набавку нових наслова
Постојање информатичких ресурса	S	Модерна ИКТ инфраструктура и сервиси РЦУБ-а
	W	Неуједначен квалитет ИТ подршке на појединим факултетима
	O	Примена напреднијих технолошких решења у настави
	T	Убрзавање технолошке застарелости опреме и софтвера
Број и стручна спрема запослених у библиотеци и другим	S	Још увек довољан број запослених у библиотекама и ИТ секторима
	W	Недостатак стручног особља за напредне дигиталне услуге
	O	Програми стручног усавршавања кроз међународне пројекте

релевантним службама на Универзитету	T	Одлив квалификованих кадрова у приватни сектор
Адекватност услова за рад	S	Разноврсне читаонице и проширено радно време за кориснике
	W	Коришћење нестандартних простора на неким факултетима
	O	Реновирање и модернизација постојећих простора
	T	Ограничена инвестициона средства за инфраструктуру

в) Реализовани предлози мера и активности за унапређење из претходног трогодишњег самовредновања

- Универзитетска библиотека је путем обука била ангажована на унапређењу рада факултетских библиотека и побољшавању њихових услуга
- РЦУБ је допринео иновирању и побољшању техничке основе и информатичког знање наставног и ненаставног особља на Универзитети и побољшао комуникацију преко веб-сервиса, посебно у пројектима који су посвећени сарадњи у оквирима Circle U.

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

- Преко Универзитетске библиотеке унапредити рад факултетских библиотека, побољшати услуге и сервисе, повећати асортиман књига и број примерака да би студенти лакше могли да дођу до потребне литературе.
- Набавити и користити напредне базе података за потребе наставе и науке. Донети нов Правилник о наставној литератури
- Унапредити механизме праћења и унапређења квалитета уџбеничке литературе.
- Унапредити издавачку делатност и кроз аспекте е-издаваштва.
- Радити системски на сталном иновирању и побољшању техничке основе и информатичког знање наставног и ненаставног особља на Универзитети и побољшати комуникацију преко веб-сервиса.

д) Показатељи и прилози за стандард 9:

Прилог 9.1 Општи акт о уџбеницима

Прилог 9.2 Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на Универзитету у Београду

Прилог 9.3 Број и врста библиотечких јединица у Универзитетској библиотеци Светозар Марковић и на факултетима у саставу Универзитета у Београду

Прилог 9.4 Списак библиотека на Универзитету у Београду

Прилог 9.5 Попис информатичких ресурса

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

А) Опис стања, анализа и процена квалитета управљања високошколском установом и квалитета ненаставне подршке

Универзитет у Београду, као највећа и најсложенија високообразовна институција у Републици Србији, континуирано унапређује систем управљања и ненаставне подршке у складу са стратешким циљевима дефинисаним документом „Стратешке вредности и развојни циљеви Универзитета у Београду“ из 2023. године. Овај систем обухвата сложену мрежу органа управљања, стручних служби и ненаставног особља која обезбеђује ефикасно функционисање установе која обухвата 31 факултет, 11 научних института и Универзитетску библиотеку „Светозар Марковић“.

Систем управљања Универзитетом у Београду заснива се на јасној подели надлежности између Савета Универзитета и Сената Универзитета. Савет Универзитета, као орган управљања, има 41 члана и представља кључни тело у систему управљања. Састав Савета обухвата 23 представника Универзитета, 12 чланова које именује Влада Републике Србије и 6 чланова које бира Студентски парламент Универзитета. Мандат чланова Савета траје четири године, са изузетком за представнике студената чији мандат траје две године. Савет Универзитета доноси Статут Универзитета, бира и разрешава ректора и проректоре, доноси финансијски план Универзитета, усваја извештај о пословању и годишњи обрачун Универзитета, даје сагласност на одлуке о управљању имовином Универзитета, као и на расподелу финансијских средстава. Рад Савета и начин доношења одлука детаљно су уређени пословником, што обезбеђује транспарентан и демократски процес доношења одлука.

Сенат Универзитета, као највиши стручни орган, има 46 чланова: ректора, 4 проректора из реда редовних професора, 31 декана факултета, 4 председника већа групација, председника Већа института и 5 директора научних института. Овај састав обезбеђује репрезентативност свих академских и научних области присутних на Универзитету. Приликом расправљања и одлучивања о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова, у раду Сената учествује 8 представника студената које бира Студентски парламент Универзитета. Мандат чланова Сената траје три године, док мандат студентских представника траје једну годину. Надлежности Сената су детаљно уређене Статутом, а рад Сената и начин доношења одлука регулисани су Пословником.

Ректорат, као организациону јединицу посвећену пословођењу, предводе ректор проф. др Владан Ђокић и четири проректора: проф. др Дејан Филиповић (проректор за наставу), проф. др Зорица Вујић (проректорка за финансије), проф. др Ратко Ристић (проректор за међународну сарадњу) и проф. др Бранислав Борић (проректор за науку). Студент проректор Ана Грчић осигурава активну укљученост студената у процес доношења одлука, чиме се остварује принцип партиципативног управљања. Такав модел управљања омогућава брзо и ефикасно доношење одлука, истовремено обезбеђујући укључивање свих стручних области у управљачке процесе. В. д. генерални секретар др Владимир Микић руководи стручним службама Ректората и осигурава ефикасно функционисање административног система Универзитета.

Структура стручних служби Ректората Универзитета организована је у седам специјализованих сектора, од којих сваки има јасно дефинисан делокруг рада и одговорности. Сектор за правне и кадровске послове задужен је за правне послове, кадровску администрацију и радне односе, обезбеђујући правилну примену прописа у свим аспектима рада Универзитета. Сектор за студије и науку координише наставне и научне активности, пратећи имплементацију студијских програма и научних пројеката. Сектор за међународну и међууниверзитетску сарадњу управља међународним пројектима и партнерствима, што је од кључног значаја за интернационализацију Универзитета. Сектор за инвестиције и управљање имовином задужен је за управљање имовином и развој инфраструктуре, обезбеђујући одржавање и унапређење материјалне базе Универзитета. Сектор за финансије и рачуноводство управља финансијским токовима и извештавањем, осигуравајући транспарентно и ефикасно коришћење средстава. Сектор за техничку логику обезбеђује техничку подршку и одржавање, док Кабинет ректора пружа подршку раду ректора и проректора.

Координација и организација рада свих јединица, центара и стручних служби је веома комплексна, те се Универзитет определио за увођење одређених међународно признатих стандарда који олакшавају и унапређују пословање. Систем управљања квалитетом на Универзитету заснива се на међународним стандардима који су имплементирани и сертификовани. Универзитет у Београду поседује сертификате за следеће међународне стандарде: Систем менаџмента квалитетом (QMS) ISO 9001:2015, Систем менаџмента услугом (SMS) ISO/IEC 20000-1:2018, Систем менаџмента безбедношћу информација (ISMS) ISO/IEC 27001:2013 и систем менаџмента за образовне организације (EOMS) ISO 21001:2018 – као прва високошколска установа у Републици Србији која поседује овај сертификат. Такав систем омогућава континуирано праћење и унапређење квалитета рада свих организационих јединица, осигуравајући да се процеси одвијају у складу са утврђеним стандардима и процедурама. У складу с ранијим плановима, Универзитет је постао члан Института за стандардизацију Србије, што је омогућило додатне повољности и могућности за унапређење поступака управљања квалитетом.

Будући индиректни корисник буџета РС, Универзитет је увео систем финансијског управљања и контроле (ФУК). Увођењем система ФУК пружа се у разумној мери уверавање, кроз управљање ризицима, да ће се управљачке активности извршавати на

исправан, етички, економичан, ефективан и ефикасан начин. Општа сврха система ФУК јесте да обезбеди разумну увереност да је успостављен делотворан систем управљања ризиком и да ће општи и посебни циљеви Универзитета у погледу пословања, извештавања и усаглашености бити остварени ефикасно и економично, од стране свих учесника у овим процесима.

Правилницима о унутрашњој организацији и систематизацији радних места и служби у Ректорату, факултетима и центрима, утврђена је унутрашња организација, урађен попис радних места и опис радних задатака и радне процедуре стручних служби и центара, стручни, административно-технички послови које обављају, услови и број извршилаца.

Каталогом радних места у јавном сектору, који је припремљен у координацији са Министарством за државну управу и локалну самоуправу, сва радна места су поново дефинисана или уклопљена у већ постојећа, али узимајући у обзир специфичност високог образовања.

Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се одговарајућим правилницима високошколских установа и доступни су јавности, а број извршилаца за поједине послове је усаглашен са минималним бројем извршилаца утврђеним ресорним Законом и стандардима акредитације. Финансијска могућност Универзитета и факултета, поред административних ограничења су увек била основни проблем да се обезбеди довољан број извршилаца, који би обезбедили и потребан квалитет послова које обављају и тиме допринесу квалитету установе у којој раде. Поред проблема који су споменути велики проблем представља и ангажовање стручњака у области информационих технологија. Овај профил стручњака неопходан је за све врсте електронског пословања и вођења евиденција, као и за оспособљавање свих високошколских установа за наставу на даљину. Како је познато, потражња за стручњацима из ове области је велика како у земљи, тако и у иностранству, што све заједно смањује њихово интересовање и мотивацију да се запошљавају у области високог образовања.

Укупна процена за 2023. годину показује да Универзитет у Београду располаже развијеним и ефикасним системом управљања и ненаставне подршке који у великој мери задовољава потребе наставе, истраживања и студената. Међутим, неопходно је наставити са улагањима у дигиталну трансформацију, унапређење кадровских капацитета и јачање финансијске одрживости како би се одговорило на изазове савременог високог образовања и осигурао континуирани развој Универзитета.

6) SWOT анализа

Елементи анализе		
Дефинисаност надлежности органа управљања, пословођења и стручних органа	S	Надлежност свих органа јасно дефинисана Статутом и општим актима Универзитета
	W	Неуједначеност процедура и поступака на нивоу чланица Универзитета
	O	Јасно дефинисање надлежности и процедура у оквиру свих организационих јединица
	T	Честе промене законодавног оквира високог образовања
Организацион а структура Универзитета	S	Постојање Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места
	W	Недостатак ефикасне комуникације и координације између појединих органа
	O	Детаљније уређење организације и послова у складу са интегративном функцијом Универзитета
	T	Промене закона директно утичу на организациону структуру Универзитета
Праћење и оцењивање квалитета управљања установом, уз мере за унапређење	S	Постојање сертификованог система управљања квалитетом (ISO 9001, ISO 21001)
	W	Недостатак интензивног и систематског рада на унапређењу квалитета на свим нивоима
	O	Израда пописа послова и успостављање јединствених процедура у свим јединицама

	T	Ограничена средства за сертификацију додатних стандарда и одржавање система
Праћење и оцењивање квалитета рада стручних служби и ненаставног особља Универзитета	S	Постојање анкета за процену рада и задовољства корисника.
	W	Повремено и недовољно систематско спровођење праћења и процене
	O	Успостављање јединствених процедура за редовно праћење и оцену рада
	T	Недостатак финансијских средстава за стимулацију и награђивање особља
Перманентно усавршавање и образовање ненаставног особља	S	Организовање семинара, курсева и програма мобилности за запослене
	W	Нередовно и недовољно стратешки планирано организовање усавршавања
	O	Развој система континуиране професионалне едукације за све категорије запослених
	T	Недостатак средстава за финансирање обуке административног и техничког особља

в) Реализовани предлози мера и активности за унапређење из претходног трогодишњег самовредновања

- Попис радних процеса у оквиру делатности Универзитета и успостављање јединствених процедура за њихово обављање у свим организационим јединицама;
- Успостављање јединствених процедура праћења и процене рада органа, тела, служби и појединаца;

г) Предлог мера и активности за унапређење квалитета управљања високошколском установом и квалитета ненаставне подршке

- Детаљније уређење организационе структуре, посебно у области координације и комуникације између чланица и Ректората
- Развој и имплементација Стратегије континуиране професионалне едукације за све категорије ненаставног особља;
- Успостављање програма менторства и преноса знања

д) Показатељи и прилози за стандард 10:

Прилог 10.1 Шематска организациона структура Универзитета – саставни делови

Прилог 10.2 Анализа резултата упитника о квалитету рада ректора и проректора

Прилог 10.3 Анализа резултата упитника о квалитету рада стручних служби

Табела 10.1 Број ненаставног особља (стално запослени) на Универзитету у оквиру одговарајућих организационих јединица

Табела 10.2 Број ненаставног особља (стално запослени) у високошколским установама у саставу Универзитета

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

а) Опис стања, анализа и процена квалитета простора и опреме

Универзитет располаже значајном имовином (**Прилог 11.1**). Ректорат Универзитета налази се у згради Капетан Мишиног здања на Студентском тргу број 1. у Београду. Ова зграда је последњих 150 година седиште високошколског образовања у Србији. Укупна површина овог простора износи 3672 квадратних метара, од чега Ректорат користи око 3000 квадратних метара. Остали део зграде користе два факултета Универзитета, Филолошки факултет и Филозофски факултет.

Након успешне апликације за средства Министарства културе и информисања и спроведеног поступка набавке, 2022. године израђена је техничка документација за извођење конзерваторско-рестаураторских радова на постојећим и замени оштећених елемената фасадне столарије Капетан Мишиног здања и на исту је прибављена сагласност Републичког завода за заштиту споменика културе-Београд. Вредност услуге износила је 1.020.000,00 динара.

На позив Министарства рударства и енергетике 2023. године, а поводом израде нацрта Оперативног програма (ОП) за период 2024-2027, који ће садржати предлоге пројеката за финансирање из средстава ЕУ (у оквиру Прозора 3: *Зелена агенда и одрживо повезивање*) из приоритетних области подршке: Повећање енергетске ефикасности, Већа употреба ОИЕ и Мере заштите животне средине, Универзитет у Београду поднео је предлоге пројеката за своје чланице које су се одазвале позиву и доставиле одговарајуће податке. Универзитет у Београду предложио је за све своје чланице израду студије енергетске ефикасности са предлогом мера унапређења и израду студије о могућностима коришћења обновљивих извора енергије, као и појединачне пројекте оних чланица које су своје предлоге доставиле.

Универзитет је пре Другог светског рата имао укупно преко 80 задужбина и фондова, али је у току рата имовина универзитетских задужбина претрпела велике штете (бројне зграде су срушене, другима је опала вредност, а новчани фондови су се гасили због обезвређивања новца). Универзитет је обновио рад 13 задужбина и фондација (од којих је једна угашена), а регистровао још 6 нових. Све задужбине и фондације су регистроване у Агенцији за привредне регистре (**Прилог 11.1**). И даље се настављају напори за повраћај имовине заједно са САНУ и Матицом Српском.

По спроведеном оставинском поступку иза покојног Петра Срнића, Универзитет у Београду оглашен је 2023. године за наследника трособног стана број 10, корисне површине 86м² на петом спрату зграде у Улици Војислава Илића број 20, ГО Врачар, са свим покретним стварима у њему и идеалног дела од ½ гарсоњере број 10, корисне површине 34м², на трећем спрату зграде у Улици Нова 501 1, ламела 12 број улаза 1, ГО Врачар, са свим покретним стварима у њој. На наведеним становима утврђено је право доживотног плодоуживања Петрове ћерке, Светлане Срнић. Према жељи оставиоца, Универзитет је обавезан да после смрти ћерке Светлане Срнић оснује „Задужбину породице Срнић“. Наведене непокретности уписане су у Катастру непокретности са правом приватне својине у корист Универзитета у Београду.

Када је у питању простор који користе факултети и институти у саставу Универзитета, било је значајних промена у односу на претходни извештајни период (**Прилог 11.2**). Пре свега, Факултет организационих наука (ФОН) је, уз помоћ Владе Републике Србије, добио нову зграду. Радове на објекту површине 5.300 квадратних метара финансирала је Влада Србије са девет милиона евра. Нови, већи простор омогућиће упис већег броја бруцоша и боље услове рада академаца и професора.

Факултети располажу са укупно 498.695 квадратних метара простора, а институти са укупно 85.355 квадратних метара. Заједно са Ректоратом и Универзитетском библиотеком Универзитет активно користи око 595.000 квадратних метара простора (**Прилог 11.2**).

У смислу расположивог простора, у најтежем положају налазе се Биолошки факултет, Географски факултет и Факултет безбедности из разлога што немају сопствене зграде. За сада користе одређене просторије на другим факултетима, што је и недовољно и не одговара потребама које имају.

Један факултет и један институт немају решене имовинско-правне односе за простор који користе. Ради успешног обављања своје основне делатности девет факултета и један институт и даље изнајмљују додатни простор, а пет факултета и један институт користе простор других чланица Универзитета, док само један факултет нема одговарајући простор за библиотеку.

Сви факултети и институти у саставу Универзитета располажу потребном опремом за реализацију своје делатности (наставне, научне,...) на задовољавајући начин. Треба споменути да је значајна ИТ опрема и опрема за наставу набављана кроз Темпус и Еразмус пројекте, док је Република Србија имала статус партнерске земље. Последњих година је набављана и додатна опрема за потребе наставе и нарочито научноистраживачког рада преко одговарајућих међународних пројеката, предприступних европских фондова ЕУ и преко „Јединице за управљање пројектима у јавном сектору” (ЈУП) (национални пројекти). Подаци о вреднијој (**Прилог 11.3**) и капиталној опреми (**Прилог 11.4**) прикупљени су за потребе овог Извештаја.

Како је и предложено у претходном Извештају о самовредновању, Универзитет мора да уложи напоре да омогући боље искоришћавање постојеће опреме (свих врста и категорија), пошто таква пракса може довести до значајно бољих резултата наставне и научне делатности на Универзитету. То и јесте једна од интегративних функција Универзитета. Практика неких факултета да припремају каталоге опреме коју поседују, добар је почетак, али треба наставити са вођењем ажурне евиденције ових добара. Треба на нивоу Универзитета формирати одређена радна тела која би припремила акционе планове за унапређење сарадње.

Студенти Студија при Универзитету поред зграде Ректората, користе и остале просторе на чланицама Универзитета, као и све капацитете Универзитетске библиотеке.

6) SWOT анализа

Елементи анализе		
------------------	--	--

Примереност просторних капацитета	S	Већина факултета има обезбеђене просторне капацитете за обављање наставне делатности
	W	Три факултета немају адекватан простор
	O	Изградња нових и реорганизација постојећих простора
	T	Нерешени имовинско правни односи за простор који се користи
Адекватност и савременост техничке, лабораторијске и остале опреме	S	Наставни процеси су потпомогнути савременом опремом
	W	Поједина опрема се користи дуго након технолошког застаревања
	O	Направити концепт континуираног осавремењивања опреме
	T	Недостатак финансијских средстава за набавку савремене техничке, лабораторијске и остале опреме
Праћење и усклађивање просторних капацитета и опреме са потребама наставног процеса и бројем студената	S	Један факултет је повећао своје просторне капацитете
	W	Поједини факултетски просторни капацитети не могу да приме све студенте на одређено предавање
	O	Реорганизација коришћења простора
	T	Факултети су простирно ограничени и не могу се сви проширивати без обзира на потребе
Приступ информацијама у електронском облику	S	Савремена опрема обезбеђује приступ различитим информацијама у електронском облику (Е – индекс, моодле, онлајн предавања)

	W	Информације нису ажуриране и потпуне
	O	Обезбедити систем појединачних профила на свим факултетима, за сваког студента и његов целокупни учинак
	T	Заштита електронских података а посебно података о личности

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета простора и опреме

- Унапређење финансирања Универзитета од стране оснивача у области текућег и инвестиционог одржавања простора и опреме.
- Враћање задужбина и легата у власништво Универзитета.
- Изградња нових и реорганизација постојећих простора.
- Унапређење интегративних функција на нивоу Универзитета и боље коришћење постојећег простора и опреме Универзитета, факултета у његовом саставу и осталих организационих целина.

д) Показатељи и прилози за стандард 11:

Прилог 11.1 Доказ о власништву, уговори о коришћењу или уговори о закупу за Универзитет у Београду

Прилог 11.2 Укупна површина простора у власништву високошколских установа у саставу Универзитета у Београду и изнајмљени простор

Табела 11.1 Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе) - Студије при универзитету

Табела 11.2 Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Стандард 12: Финансирање

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава, што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

а) Опис стања, анализа и процена финансирања

Универзитет у Београду и јединице у његовом саставу остварују средства неопходна за рад из следећих извора финансирања: из буџета Републике Србије и из сопствених прихода (од обављања заједничких послова за своје факултете, пружања услуга трећим лицима, наменски опредељених донација за реализацију међународних пројеката и др.). Приходи из буџета РС су, углавном, остали у истим оквирима као и у претходном периоду, док су последњих година сопствени приходи Универзитета умањени. Важно је нагласити да је у претходном периоду, у одређеном обиму, повећан приход остварен из средстава Европске Уније и то по основу различитих врста и категорија пројеката.

У претходном периоду највеће промене догодиле су се у погледу финансирања научноистраживачког рада. Претходних година су усвојени важни закони и дошло је до значајних промене организације и начина финансирања научноистраживачког рада (Закон о науци и истраживањима „Сл. Гласник РС“, бр. 49/2019; Закон о фонду за науку Републике Србије „Сл. Гласник РС“, бр. 95/2018). У складу са тим, високошколске установе и институти у саставу Универзитета потписали су уговоре са Министарством просвете, науке и технолошког развоја о институционалном финансирању, односно о реализацији и финансирању научноистраживачког рада за 2020. годину. У основи, средства која ресорно министарство додељује из буџета по основу научноистраживачког рада су иста у свом износу, али је форма другачија. Већ наредне године овај систем институционалног финансирања би могао да се умањи по уплатама из буџета, али би могао да постане језгро за формирање фондова за науку у оквиру Универзитета и, пре свега, у јединицама у његовом саставу. Тренутно је Фонд за науку РС почео са расписивањима различитих врста јавних позива за пројекте, у складу са усвојеним законом, тако да се нов приступ научноистраживачком раду у Србији осећа и на Универзитету. Искрена је нада свих да ће Фонд за науку РС, али и саме јединице у саставу Универзитета, успети да обезбеде више средстава (пре свега од привредних субјеката) и да ће компететиван и усмерен систем јавних позива за пријаву пројеката обезбедити квалитетнији и примењивији научноистраживачки рад, који ће имати и позитивне финансијске ефекте, али и омогућити унапређење и развој Универзитета у свим његовим делатностима, као и његову видљивост у свету.

Свакако, најважнији извор прихода Универзитета у целини, представљају средства из буџета РС, која се обезбеђују у складу са Уредбом о финансирању и другим прописима. За сада, буџетска средства покривају плате запослених (наставника, истраживача, сарадника и ненаставних радника), школарине буџетских студената на свим врстама и степенима студирања, материјалне трошкове (режијске трошкове и материјалне трошкове реализације наставе), средства за инвестиционо одржавање објеката

(спорадичне уплате) и повремене уплате за посебне намене (нпр. обележавање важних годишњица, организација међународних научних скупова).

Високошколске установе и институти у саставу Универзитета, као самостална правна лице подносе појединачне извештаје о раду и о финансијама, али је заједнички проблем значајног броја факултета што материјални трошкови нису у потпуности покривени из буџета (често је и део, за који се држава обавезала да ће га плаћати, умањен). Такође, веома је важно инсистирати да су недовољна улагања државе у материјалне трошкове за реализацију и унапређење наставног процеса, што дугорочно може значајно утицати на његов квалитет.

Ректорат Универзитета у Београду (Ректорат), је током 2023. године остварио приходе и примања у износу од 665.908.127, и већи су у односу на 2022. годину за 12.34 процената.

Укупна уплата из буџета у 2023. години износила је 193.150.947 динара и представља повећање од 13.29 процената у односу на 2022. годину.

Део сопствених прихода остварују се у складу са Одлуком о издвајању дела сопствених прихода факултета и института за финансирање заједничких послова на нивоу Универзитетакоју је донео Савет Универзитета. Такође, сопствени приходи се остварују и од: школарине самофинансирајућих студената, промоције доктора наука, издавања диплома свих степена и врста студија, верификације диплома, признавање страних високошколских исправа, издавања диплома студентима на Студијама при Универзитету, као и од издавања различитих врста потврда. Један део сопствених прихода остварују се и по основу реализације пројеката који нису из међународних програма, студијских програма Студија при Универзитету, комерцијалних послова РЦУБ-а (услуге за Е-науку, репозиторијуме итд.)

Треба напоменути да је, претходних година, служба у Ректорату који се бави материјално-финансијским пословима морала да се значајно прилагоди потреби реализације међународних пројеката и то у различитим аспектима (евиденције, плаћања, јавне набавке, извештавање) што је изискивало значајне напоре у усаглашавању међународне и националне легислативе. Може се рећи да су ови послови успешно обављени, на шта указују и позитивни извештаји међународних ревизора.

Детаљни подаци садржани су у следећим документима, који се налазе у прилогу овог стандарда: Финансијски плана Универзитета у Београду - Ректората за 2024. годину (**Прилог 12.1**), Прве измене и допуне Финансијског плана Универзитета у Београду - Ректората за 2024. годину (**Прилог 12.1а**) и Извештај о финансијском пословању Универзитета у Београду – Ректората за 2023, 2022 и 2021. годину (**Прилози 12.2, 12.3 и 12.4**). Такође, делови ових извештаја су интегрални део годишњег извештаја о раду Универзитета, као и Информатора о раду.

б) SWOT анализа

Елементи анализе		
Извори финансирања	S	Више извора којима се остварују приходи
	W	Део материјалних трошкова факултети покривају из сопствених прихода
	O	Повећање издвајања из буџета
	T	Недовољно издвајање из буџета за високо образовање
Дугорочно обезбеђење финансијских средстава	S	Основни извор финансирања су средства из буџета РС
	W	Мањак финансијских средстава за рад факултета
	O	Укључивање других спољних извора финансирања
	T	Држава не испуњава своје обавезе по основу финансирања из буџета РС
Јавност начина употребе финансијских средстава	S	Обавезна израда финансијског плана и извештаја о финансијском пословању Универзитета
	W	Одступање од усвојених протокола финансирања
	O	Анализа одступања планираних трошкова од остварених трошкова
	T	Недовољно испитивање оправданости намене средстава

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета финансирања

Неодложно приступити реализацији Стратегије образовања, посебно дела који се односи на високо образовање

- Реализовати законску обавезу Владе да са Универзитетом склапа уговор о годишњем финансирању

- Из законске регулативе елиминисати сва решења која спречавају факултете да на тржишту услуга остваре приходе.
- Из законске регулативе елиминисати сва решења која отежавају остваривање прихода из иностраних извора финансирања

д) Показатељи и прилози за стандард 12:

Прилог 12.1 Финансијски план за Универзитета у Београду за 2024. годину.

Прилог 12.1а Прва измена и допуна финансијског плана Универзитета у Београду за 2024. годину.

Прилог 12.2 Финансијски извештај за Универзитета у Београду за 2023. годину.

Прилог 12.3 Финансијски извештај за Универзитета у Београду за 2022. годину.

Прилог 12.4 Финансијски извештај за Универзитета у Београду за 20231 годину.

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетирање студената о квалитету високошколске установе.

а) Опис стања, анализа и процена улоге студената у самовредновању и провери квалитета

Законом о високом образовању као и актима институција високог образовања предвиђено је активно присуство студената и учешће у раду органа управљања, пословођења, стручним органима, комисијама и телима самосталних високошколских установа и факултета. Студенти учествују у раду Савета, Сената, а студент проректор учествује у раду ректорског колегијума, док Студентски парламент делегира студенте за чланове различитих комисија и одбора на Универзитету. На исти начин су студенти укључени и у рад органа и тела на факултетима. На овај начин се остварује нова парадигма усмерености високог образовања студентима кроз његов целокупан рад, па и кроз послове управљања и руковођења високошколским установама и утицајем на садржај студијских програма, организацију и реализацију наставног процеса.

У свим органима и телима студенти имају право да предлажу, дискутују и гласају о питањима која су директно повезана са студентима, студирањем, студијским програмима и наставним процесом. Студентски представници су чланови Одбора за обезбеђење и унапређење квалитета Универзитета, а чланови су и посебне Комисије за самовредновање, чиме непосредно учествују у поступку самовредновања и израде Извештаја о самовредновању Универзитета (**Прилог 13.1**).

Највећи број факултета у саставу Универзитета има организована стална тела (одборе, комисије, радне групе....) које континуирано прате реализацију наставе, анализирају остварене резултате наставе, испита, оствареног успеха на нивоу сваког испитног рока и школске године. У рад ових тела увек су укључени и студенти. Колики је њихов конкретан допринос и утицај на унапређење квалитета наставног процеса као и да ли су задовољни својим статусом у телима и органима чији су чланови требало би да буде предмет посебне анализе која до сада није рађена, пре свега због непостојања конкретног механизма и јасних процедура. Овome свакако треба посветити више пажње у будућности.

Универзитетски Правилник о студентском вредновању педагошког рада наставника (**Прилог 13.2**) иновиран је 2023. године и подразумева спровођење анкете о вредновању педагошког рада наставника, која се спроводи два пута годишње и попуњавају је сви активни студенти на студијским програмима свих врста и степена студија. Попуњавање анкете је новим правилником обавеза студента, како би се повећала њихова

партиципација. Поред тога, значајно је унапређења дефиниција ниске оцене која се сада израчунава за сваки факултет појединачно.

Универзитет је анкету развио кроз заједнички рад Канцеларије за обезбеђење квалитета и Радне групе за израду новог правилника док је Одбор за обезбеђење и унапређење квалитета анализирао финалну верзију и упутио је Сенату на усвајање. Студентски представници су били чланови Радне групе и активно су учествовали у пилотирању анкете на пет факултета чланица.

Резултати и оцене проистекле из описаног вредновања педагошког рада наставника, параметри су који се користе приликом избора наставника као један од сегмената за сагледавање резултата остварених у наставном процесу у претходном изборном периоду. Треба нагласити да се резултати ове анкете узимају у обзир приликом избора наставника на Универзитету, што говори у прилог ставу да је потребно подићи свест студената о озбиљности упитника, као и о неопходности њиховог коректног и одговорног приступа у попуњавању.

Поред ове, највећи број факултета за своје студијске програме организује и друге провере (анкетирања) која могу да укажу на слабости, проблеме или добре стране наставног процеса/студијског програма/појединачног предмета, односно да допринесу сагледавању и унапређењу квалитета наставног процеса/студијског програма/појединачног предмета, али и установе у целини.

Такође, важне информације се добијају и праћењем пролазности студената, редовности студирања, дужине студирања, остварених резултата, односно остварене просечне оцена током студирања. Све ово заједно омогућава у значајној мери сагледавање целокупног рада установе и доприноси бољем квалитету у свим сегментима њеног рада. У редовном поступку самовредновања, Универзитет је спровео неколико анкета:

- Упитник за оцenu рада органа управљања и стручне службе за активне студенте мастер академских и докторских академских Студија при универзитету;
- Упитник о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама својих запослених – свршених студената Студија при Универзитету;
- Упитник за евалуацију студијских програма мастер академских Студија при Универзитету коју су попуњавали свршени студенти;
- Упитник за евалуацију студијских програма докторских академских Студија при Универзитету коју су попуњавали свршени студенти;
- Анкета о вредновању педагошког рада наставника Студија при Универзитету коју су попуњавали активни студенти;

Представници студената морају бити много посвећенији, одговорнији и активнији у раду органа и тела чији су чланови, као и у вршењу свих својих дужности, јер једино на тај начин могу да допринесу побољшању и унапређењу студијског програма/наставног процеса. Студентски парламент треба да има бољу комуникацију са студентима, како би могао да буде упознат са њиховим реалним потребама, а у циљу заступања и остваривања њихових интереса. С друге стране високошколске установе морају, и више

него до сада, третирали студенте као равноправну и заинтересовану страну у процесу високог образовања. Заједничким снагама, управа Универзитета и факултета и студентски представници треба да изграде квалитетнији образовни систем, где студенти имају централну позицију.

6) SWOT анализа

Елементи анализе		
Учешће студената у Одбору за обезбеђење квалитета	S	Правни оквир за учешће студената у Одбору
	W	На неким факултетима се мишљење студената не узима у обзир, присутни су само формално. Студентски представници нису довољно упознати са процесима обезбеђења квалитета.
	O	Едукација студентских представника о процесима обезбеђења квалитета и активно мотивисање студената на рад у овим телима
	T	Незаинтересованост студената за рад у Одборима за обезбеђење квалитета
Утицај мишљења студената на израду докумената о квалитету	S	Могућност за изношење аргументованих коментара студентских представника
	W	Управе факултета генерално сматрају да студентски представници не могу бити у довољној мери објективни у процени квалитета

	O	Усвајање студентских предлога јача мотивацију студентских представника за активније бављење процесима за обезбеђење квалитета
	T	Игнорисање мишљења студентских представника и инертност управа факултета
Студентска евалуација наставе и институције, доступност и интегрисање резултата	S	Анкета о вредновању педагошког рада је обавезна и редовно се спроводи
	W	Студентске евалуације никада неће моћи да обухвате све аспекте педагошког рада
	O	Увођење корективних мера на основу резултата анкета
	T	Непрепознавање значаја евалуације наставе и неозбиљност студената приликом попуњавања анкета
Активно учешће студената у процесу унапређења наставе	S	Постоји надлежност Студентских парламената за бављење питањима квалитета наставе
	W	Недовољно познавање система обезбеђења квалитета студентских представника
	O	Континуирана едукација студентских представника о значају евалуације наставе

	T	Неразумевање значаја активног укључивања студената у процес унапређења наставе од стране управа факултета
в) Реализовани предлози мера и активности за унапређење из претходног трогодишњег самовредновања • Студентско вредновање педагошког рада је изменама правилника постало обавезно, чиме се обезбеђује учествовање свих студената у процесу • Представници студената учествују у Радним групама које се баве изменама правилника из области квалитета наставе и студија ц) Предлог мера и активности за унапређење улоге студената у самовредновању и провери квалитета • Рад на бољој информисаности студената у процесу обезбеђења квалитета. • Презициције дефинисати на који начин и у којој мери оцена педагошког рада наставника утиче на напредовање наставника • Мотивисати и охрабривати студентске парламенте да раде независне анкете о квалитету наставе • Континуирана едукација студената кроз различите семинаре и тренинге		
д) Показатељи и прилози за стандард 13 Прилог 13.1 Одлука о формирању Комисије за самовредновање Универзитета у Београду Прилог 13.2 Правилник о студентском вредновању педагошког рада наставника		

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

а) Опис стања, анализа и процена систематског праћења и периодичне провере квалитета

Систем квалитета на Универзитету у Београду представља оквир за континуирано праћење процеса у установи. Он са једне обухвата документоване претпоставке кроз стратешки оквир за обезбеђења квалитета (стратегије, правилници и политике квалитета), и са друге стране документима Интегрисаног система менаџмента кроз ИСО стандарде.

Универзитет сваке године спроводи екстерне надзорне провере од стране сертификационог тела у којима нису уочене неусаглашености. Екстерне провере, уз обавезне интерне провере, пружају увид у функционисање система квалитета у установи. Универзитет је и у 2023. години успешно сертифициован из области система менаџмента сигурношћу информацијама (ISMS) према захтевима стандарда ISO/IEC 27001:2022, Система менаџмента квалитетом (QMS) према захтевима стандарда ISO 9001:2015 као и ISO 21001:2018 који се односи на Систем менаџмента за образовне организације (EOMS). Универзитет у Београду је једина образовна институција у региону која је сертифициована за стандард ISO 21001:2018

Универзитет је редовно припрема и извештаје о самовредновању приликом акредитације самосталне високошколске установе. Многи факултети у саставу Универзитета су, поред редовних извештаја о самовредновању, припремали и међуизвештаје током важења акредитације и сва потребна документа (извештаје о самовредновању, уверења о акредитацији, дозволе за рад) уредно објављивали на својим сајтовима.

Уобичајено је да се на крају сваке календарске године припремају годишњи извештаји о раду који обухватају податке о организацији, редовним и ванредним активностима у свим областима рада, о раду органа управљања и пословођења, стручних тела, комисија, одбора и Студентског парламента. Припрема се и годишњи извештај о финансијском пословању, као и финансијски план Универзитета у Београду - Ректората, које усваја Савет. Такође, последњих година Универзитет, факултети и институти у његовом саставу припремају и редовно ажурирају Информатор о раду. Сваки од ових извештаја обухвата и делове који се коментаришу, анализирају и прате кроз извештај о самовредновању установе. Поред овога, Универзитет сваке године припрема детаљне извештаје о реализацији конкурса за упис на студијске програме свих врста и степена студија. Највећи број факултета у саставу Универзитета, слично, припрема годишње извештаје о раду, као и планове рада и предлоге финансирања за наредну буџетску годину. Извештаји о раду и планови за наредну школску годину се могу наћи на сајтовима

факултета. Овакав приступ, у смислу сумирања остварених резултата, њихове анализе, видљивости и доступности, предвиђен је Стратегијом обезбеђивања квалитета.

Свакако треба радити на промовисању и јачању свести о култури квалитета у свим делатностима Универзитета, важности редовне метрике, припреме и иновирања алата за њено спровођење. Само релевантни и конкретни подаци и њихова непристрасна и објективна анализа, могу обезбедити напредак и бољи квалитет рада, а тиме и исходе високог образовања на Универзитету и свим његовим чланицама.

Треба напоменути да Универзитет води рачуна и о научноистраживачком раду и квалитету који се остварује у овом сегменту делатности. Прикупљају се подаци о научним резултатима (монографије, публиковани радови, предавања по позиву, патенти, и друге категорије резултата научноистраживачког рада), броју одбрањених докторских дисертација, почасним докторатима и сл. На вебстраници универзитета је доступан интерактивни графички приказ продуктивности Универзитета у Београду од 2013. године па до данас.

Како би се квалитет на Универзитету стално унапређивао у складу са савременим тенденцијама и мерилима, потребно је јачање Канцеларије за обезбеђење квалитета, њених ресурса и капацитета. Потребно је обезбедити редовне и устаљене активности Одбора за обезбеђење и унапређење квалитета (Одбор) уз подршку и координацију Канцеларије. Такође, Одбор се мора повезати са факултетским комисијама за обезбеђење и унапређење квалитета.

Својеврсна провера квалитета система функционисања Универзитета врши се и кроз припрему и подношење годишњих извештаја о систему финансијског управљања (ФУК) и контроле и извештаја о обављеним ревизијама и активностима интерне ревизије Министарству финансија РС.

6) SWOT анализа

Елементи анализе		
Континуитет у реализацији процеса обезбеђења и унапређења квалитета	S	Постојање формализованих политика, процедура и механизма праћења обезбеђује стабилан и предвидљив рад.
	W	Обавезе везане за квалитет понекад се доживљавају као административни терет
	O	Радити на промовисању и јачању свести о култури квалитета

	T	Недовољна ангажованост свих организационих јединица Универзитета
Постојање инфраструктуре за систематско праћење и обезбеђење квалитета	S	Дефинисана је инфраструктура која је потребна за систематско праћење и обезбеђивање квалитета
	W	Постојећа инфраструктура подржава само праћење неких делова
	O	Успоставити сарадњу са спољним телима који би пратили и унапредили квалитет
	T	Недостатак финансија за постављање адекватне инфраструктуре
Редовне повратне информације о квалитету стечених компетенција дипломираних студената	S	Повратне информације дају конкретне смернице за ревизију курикулума
	W	Не постоје системи за прикупљање информација о компетенцијама студената
	O	Послодавци могу допринети процени компетенција и дефинисању потреба тржишта рада
	T	Дипломци не виде директну корист од давања повратне информације
Усаглашавање са стратегијом унапређења квалитета других престижних високошколских установа у земљи и иностранству	S	Снажнија сарадња Универзитета на пољу квалитета са иностраним установама кроз мреже и партнерства
	W	Отпор појединих факултета да уведу новине
	O	Разматрати наставне активности светских универзитета и спроводити их у оквиру Универзитета
	T	Слаба сарадња између факултета у оквиру Универзитета и факултета у иностранству
Периодичност процеса	S	Прикупљање података о квалитету наставног процеса на крају сваког семестра

прикупљања података о квалитету	W	Често се не поступа на основу добијених података и анализа
	O	Увести механизме за праћење квалитета студијских програма на годишњем нивоу
	T	Незаинтересованост за континуитет процеса прикупљања података
Јавност резултата процене квалитета	S	Обавеза је да резултате усвоји Сенат
	W	Отпор факултета да се резултати јавно приказују
	O	Објављивати резултате процене квалитета на сајту Универзитета
	T	Не достављају се сви резултати процене квалитета

ц) Предлог мера и активности за унапређење квалитета систематског праћења и периодичне провере квалитета

- Увођење посебних механизма и алата (ИТ) за континуирано праћење квалитета и резултата наставника и сарадника на свим нивоима.
- Развој механизма употребе добијених резултата студентског вредновања, са циљем директног утицаја на поправљање квалитета наставника факултета, па самим тим и Универзитета.
- Широка кампања о потреби увођења културе квалитета на целом Универзитету.

д) Показатељи и прилози за стандард 14:

Прилог 14.1 Вебстраница Универзитета која садржи документа о акредитацији, самовредновању

Стандард 15. Квалитет докторских студија

Квалитет докторских студија се обезбеђује кроз унапређење научноистраживачког рада, односно уметничко-истраживачког рада, осавремењавање садржаја студијских програма докторских студија и редовно праћење и проверу њихових циљева, постизање научних, односно уметничких способности студената докторских студија и овладавање специфичним академским и практичним вештинама потребним за будући развој њихове каријере.

а) Опис стања, анализа и процена квалитета докторских студија

Универзитет у Београду, као водећа истраживачка установа у Републици Србији, континуирано ради на унапређењу квалитета докторских студија у складу са европским стандардима и својим стратешким циљевима. Докторске студије представљају трећи циклус високог образовања и омогућавају стицање највишег, осмог нивоа квалификације, неопходан за генерисање нових знања и доприноса научном и технолошком развоју друштва. Овај циклус студија суштински обједињује наставни и образовни процес са научноистраживачким радом, а исходи овог степена образовања су стицање, проширење и креирање нових фундаменталних знања, као и схватање могућности њихове конкретне примене и стварање нових вредности.

Током овог периода, на Универзитету је акредитовано 95 студијских програма докторских академских студија (ДАС), што представља пораст у односу на претходни период. Од овог броја, шест студијских програма реализује се на Студијама при Универзитету, док се остали програми изводе на факултетима и институтима у саставу Универзитета. Посебан напредак огледа се у повећању броја студијских програма на енглеском језику, са тренутно 25 програма, што значајно доприноси интернационализацији Универзитета и привлачењу страних студената.

У складу са Законом о високом образовању и Стратегијом развоја Универзитета, спроведена је свеобухватна ревизија Правилника о докторским студијама, која је омогућила боље усклађивање са европским стандардима и практикама. Једна од кључних новина је увођење јаснијих процедура за заједничке и двоструке дипломе са престижним универзитетима из иностранства, што отвара нове могућности за међународну сарадњу и размену студената. Ова иницијатива посебно је значајна у контексту чланства Универзитета у европској универзитетској алијанси CIRCLE U., која пружа додатне могућности за међународну сарадњу на докторским студијама.

Студенти докторских студија имају приступ разноврсним облицима финансијске подршке, укључујући националне стипендије, стипендије за посебно надарене студенте, као и могућност укључивања у научноистраживачке пројекте. Такво ангажовање студената на научним пројектима директно доприноси квалитету њиховог истраживачког рада и спремности за самостално научно истраживање.

Систем управљања квалитетом докторских студија заснива се на редовном самовредновању и спољашњој евалуацији. Сви студијски програми подвргнути су периодичној акредитацији, а процес самовредновања обухвата анкетирање студената,

ментора и послодаваца. У школској 2022/2023. години спроведена је темељна ревизија система анкетирања, доношењем нове верзије Правилника о студентском вредновању педагошког рада наставника.

Интердисциплинарност и мултидисциплинарност представљају кључне принципе у организацији докторских студија. Студијски програми на Студијама при Универзитету, као и програм Студије науке безбедности на Факултету безбедности, акредитовани су у интердисциплинарно-мултидисциплинарно-трансдисциплинарном (ИМТ) пољу, што омогућава студентима да раде на истраживањима која превазилазе традиционалне границе научних дисциплина, што је посебно важно у контексту савремених научних истраживања која све више захтевају интеграцију знања из различитих области.

Интердисциплинарност, мултидисциплинарност и трансдисциплинарност су неопходни приступи у савременим истраживањима. Универзитет је на време уочио неопходност сарадње и повезивања различитих научних области и то пре свега због добијања квалитетних и применљивих резултата. Зато је Савет Универзитета, на предлог Медицинског, Природно-математичког и Електротехничког факултета, још 1970. године донео одлуку о оснивању Центра за мултидисциплинарне студије. Центар је 2007. године трансформисан у Институт за мултидисциплинарна истраживања који се данас, као истраживачки институт, налази у саставу Универзитета.

Ентузијазам и савремени приступ истраживањима из 70-тих година прошлог века, Универзитет одржава и данас кроз актуелне, ангазоване и креативне студијске програме ДАС који се реализују на факултетима, институтима и на Студијама при Универзитету. Квалитетан наставни и истраживачки кадар, довољан број ментора, квалитетан простор, релативно савремена опрема, али и добра повезаност са другим научноистраживачким установама у земљи и иностранству, представља солидан потенцијал који студенти докторских студија имају на располагању.

Менторски систем представља један од стубова квалитета докторских студија. Посебан напор уложен је у обуку млађих ментора, уз развијен систем менторства за саме менторе кроз програм TRAIN (Training & Research for Academic Newcomers), чиме се обезбеђује континуитет и пренос знања и искуства.

Праћење напредовања студената обезбеђује се кроз редовне годишње извештаје и оцењивање од стране ментора и стручних комисија. Тиме се омогућава брже идентификовање потенцијалних проблема и благовремено предузимање корективних мера, што директно доприноси успешности студената у изради докторских дисертација.

Провера оригиналности докторских дисертација представља обавезан корак у поступку одбране. Електронска провера оригиналности обавља се централизовано кроз портал ValTez (валидација теза) коришћењем програма iThenticate у Универзитетској библиотеци „Светозар Марковић“. Овај систем се континуирано унапређује, а студенти имају приступ обукама о правилном цитирању и академском писању, што доприноси превенцији академског непоштовања.

Универзитет је у овом периоду наставио с унапређењима у области дигитализације процеса везаних за докторске студије. Портал УвиДок наставља да функционише као централна платформа за представљање у функцији увида јавности свих докторских дисертација и припадајућих извештаја комисија, обезбеђујући транспарентност и јавну доступност. Након одбране, све дисертације се депонују у дигитални репозиторијум Универзитетске библиотеке (сдистем Е-тезе), а затим се преузимају у НаРДуС (Национални репозиторијум дисертација у Србији). Тако се остварује значајан допринос видљивости истраживачких резултата и њиховој доступности широј научној јавности.

Иако је Универзитет постигао значајан напредак, суочава се и са одређеним изазовима. Пад броја уписаних студената на докторске студије представља континуирани изазов. Као одговор на њега, Универзитет настоји да покреће нове интердисциплинарне програме и јача сарадњу са привредом. Посебан акценат стављен је на привлачење страних студената кроз побољшање процеса уписа страних држављана и развој програма на енглеском језику.

Укупна процена показује да Универзитет у Београду располаже развијеним и квалитетним системом докторских студија који у великој мери задовољава потребе студената и друштва. Међутим, неопходно је наставити са радом на привлачењу већег броја студената, јачању међународне сарадње и унапређењу материјално-техничке базе како би се осигурао одрживи развој докторских студија у складу са савременим трендовима у високом образовању. Стратешки приступ и континуирано унапређење свих аспеката докторских студија биће кључни за остваривање амбиција Универзитета да се учврсти као водећа истраживачка институција у региону.

6) SWOT анализа

Елементи анализе		
Самовредновање студијских програма	S	Редовно спровођење анкета међу студентима и менторима
	W	Неадекватна анализа и имплементација резултата анкета
	O	Коришћење напредних алата за анализу података
	T	Недостатак интереса послодаваца за учешће у анкетама
Спремност за извођење	S	Висок број објављених научних радова и акредитованих програма
	W	Смањење броја уписаних студената на докторске студије

докторских студија	O	Комбиновани модели финансирања научних истраживања
	T	Високи трошкови објављивања радова (APC)
Постизање научних способности студената	S	Усвојена Платформа за отворену науку и подршка везана за трансфер технологије
	W	Недостатак критичне масе истраживача у неким областима
	O	ERC грантови и међународно финансирање
	T	Појава „предаторских“ часописа
Политика уписа студената	S	Широк спектар акредитованих студијских програма
	W	Недостатак анализе ефеката политике уписа
	O	Растућа потражња за ИТ стручњацима
	T	Ограничен број буџетских места
Напредак наставника и ментора	S	Програми континуиране едукације и подршка отвореној науци
	W	Ограничен број специјализованих програма обуке
	O	Укључивање у међународне научне пројекте
	T	Одлив перспективних млађих кадрова у иностранство
Депоноване дисертације	S	Функционалан портал Увидок и интеграција са националним репозиторијумом
	W	Кашњење у депоновању због комплексне процедуре
	O	ORCID идентификатори и дигитални профили

	T	Непознавање начина презентовања радова јавности
в) Реализовани предлози мера и активности за унапређење из претходног трогодишњег самовредновања • Обезбеђивање редовног уношења неопходних података који се односе на докторске студије од факултетских и универзитетских стручних служби у информациони систем Универзитета • Доношење нове политике уписа студената на докторске студије • Развијање и јачање културе академске честитости свих чланова академске заједнице г) Предлог мера и активности за унапређење квалитета докторских студија • Развој нових интердисциплинарних програма у областима од стратешког значаја • Успостављање програма подршке за младе истраживаче • Интензивније коришћење артнерстава са водећим међународним универзитетима		
д) Показатељи и прилози за стандард 15: Прилог 15.1 Правилник о докторским студијама на Универзитету у Београду Прилог 15.2 Услови за упис на докторске студије - Извод из статута Универзитета у Београду Прилог 15.3 Менторство - Извод из Правилника о докторским студијама на Универзитету у Београду Прилог 15.4 Упутство о облику и садржају докторске дисертације која се брани на Универзитету у Београду Прилог 15.5 Правилник о поступку провере оригиналности докторских дисертација које се бране на Универзитету у Београду Табела 15.1 Број одбрањених докторских дисертација на Универзитету у Београду по научним областима и годинама Табела 15.2 Списак свих акредитованих студијских програма докторских студија на Студијама при универзитету Табела 15.3 Списак чланова Програмских савета докторских студија и Већа Студија при Универзитету Табела 15.4 Списак тела које се баве уједначавањем квалитета докторских студија на Студијама при Универзитету у Београду		